

310564 వ్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 9: } డెన్న వట్టణము 1923 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 2-వ తేది సోమవారము } No. 304
 సంపుటము ౯ } రుథి రోడ్దారి నామ సంవత్సరము, చైత్రమాస బహుళ ప్రథమం. } సంచిక 304

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది
 స్థాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయమందుగానా.
 మందులవలన మోసముగలుగను. చంచభాషచీటిని చూచికోసిన మోసముగలుగదు అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేశమునందంతటను ప్రసిద్ధి.
 అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

లు మొదలు వయసైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.
 100 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4-0
 మీ కస్తూరిమాత్రలను బలబద్ధము, జ్వరము, జలుబు మొదలగు వ్యాధులకు వాడితిని ఆహామోస
 లిగినది. ఈ వ్యాధులకు కస్తూరి మాత్రలకంటె మించినదేదీయు లేదు. ఎఫ్. వి. అప్పారావు, అసి
 థరన్ టెక్ డెంటు బాయల్ పాడు, చిత్తూరుజిల్లా
 కేసు మీదవ్వండి లేవ్వించిన కస్తూరిమాత్రలు మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేసిన. జ్వరము, కస్తూ
 రిని తప్పక తీసుకొను. వయస్సే వరల 12 బుద్ధులు పంపకోరదము. ఎఫ్. రాజరావు బాయల్
 పాడు, చిత్తూరుజిల్లా, కారితాల్.

బరసాయనము:—అన్ని విధవ్యాధులకు కలిగిన బలహీనము రక్తక్షీణత, అకలి, కడుపులోపంట, మాత్రపాళము
 మాత్రము సరిగా పోవడంబట్టి, అత్యుత్తము మొదలగు వాటిని తప్పక తీసుకొని, మంచితమును, కాంతి, జలము

౧ బేషధములు కొనువారికి మా శ్రీ రాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలండరు కనాం
 బ్రాంచి, నెం 331, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు.
 పాళ్ళపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతరామ వైద్యశాల, మైసూరు.

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి బి.ఏ.ఎం.బి, ఆంధ్ర సి.ఎం. గారి పోషణక్రింద నున్న

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు 19, హరిన్ రోడ్డు మాంటురోడ్డుబోస్టు, మద్రాసు.

కనాస్యములేని ఆయుర్వేదిక్ బేషధములు గల బేషధకాల యిది యొక్కటియే. ప్రాచ్యుపత్తి శైలినికా
 ప్రవీణులైన డిప్టీవారిచే మిక్కిలి కాత్మసమ్మతముగా అతిబాగ్రతగా రయారచేయబడిన బేషధములు కనా
 ది, మేలైనదియు నైన బేషధులే ఉపయోగింపబడుచున్నవి. మా బేషధకాలయందు రయారగుచున్న పలు
 జనులు గుణమునందుగాని, శ్రేష్ఠత్వమునందుగాని యితర డిప్టీలకు తీసిపోవుటలేదు.

1 చ్యవనపాసమును మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన రసాయనము కథహారమైనది.

2 బేషధము మొదలగు వాటినుండి తయారుచేయబడినది.

శీర్షకాలయానున్నట్టి ఉబ్బనము, రొమ్ముకడిసెము, తీగకత్తి డీజీయకు మున్నగువాటికి విశేషముగా
 2) ఆకలిని హెచ్చుజేయునది ముందుకులన కాల్షియం నూనెకంటెను శ్రేష్ఠమైనదని చెప్పవచ్చును.
 సోహారమైనదని గలదు.

గభకరమైన దగ్గులవారు తీసిని విడువక నేలించిన విశేషముగా ఉమ్మివేయ వరసరములేకనే కథము
 స్వల్ప డబ్బా 1-కి ధర రూ 1 1 పాను డబ్బా 1-కి ధర రూ 2/-

అందు జీవరక్షకము లగు అణువులకు అధికమగు శక్తిని కలిగించును. శ్రీ సాంగత్యాది జాత్యాచారమువలన
 ప, కలిగిన అన్ని వ్యాధులను తొలగించును.

నాడవ్వులను ఉచితముగా పంచిపెట్టుటకై దైవ్యము శిర్కానించుకొన్నాడు భరఖాస్తుకు పంపిన
 తిరుమాగా పంపబడును.

కలవడినది! (కొత్తరికాటకము!!)
 బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యుల

రోషనారా శివాజి

అను నాటకము వెల రూ 1-0-0

వలయువాడు బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సునకు
 వ్రాయవచ్చును.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND
 MILL LTD.,

Wanted agents to sell shares of the
 above company which commenced business
 in grand style and guarantee 20 per cent
 dividend in the first year. For Prospe
 and particulars please apply to Roy
 and Co.

172.

CALC.

100 - 200 లాభము

కృతాజ్ఞ సిరాదిక్లు - తన్ని తీరకంటెను. చాళయ
 పని; అయితే మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది.

ధరణ:—బ్లూ, నలుపు 6 గ్రాములు రూ 0-14-0
 గ్రాములు రూ 1-8-0, (86) గ్రాము 4 ఎలుపు 8 గ్రా
 రూ 1,6 గ్రాము 1-12-0 12 గ్రాము 2-4-0 36 గ్రా
 9-4-0 పోస్టు, ప్యాకెంట్ల ఖర్చులు లేక.

Swaraj Ink Factory,
 173/3 (7) Cornwallis street, Calcutta.

భారతశ్రీ మహామండల యాజమాన్యముక్రింద

హిందూదేశీయచిత్రకళా

ప్రదర్శనముచిత్ర కళావిశ్లేషము

1928 సం॥ మార్చి నెలలో జరుగును, లేది స్థలము తక్కు
 వార తెలుపబడును. ప్రదర్శనమునకు వస్తుసామానులన్నియు
 ఉచితముగా చిరునామాకు ఫీల్డరికెలాముగా పంపుకొనుట
 రిమలకు ఈ దిశన చిరునామాకు వ్రావలెను.

Mrs. Rukmini Lakshminarayana, B. A.
 Joint Secy. Bharata Chitra Kala Mandal,
 Post Box No. 499, Madras.

జాతీయ విద్య

సాధక బాధకములు

(2) ధనము

విద్యార్థుల విషయమున గల సాధక బాధకముల గురించి నమన వివరించి యున్నాము. రోజున విషయము ధనము. కాలభక్తములు, కనతి గృహములు, లెల్లులు, ఊర్వీలు, ఉపాదలు, గుమాస్తాలు, నోడర్లు వారిజీవములు, బోధనాపరికరములు, పరిశోధనములు, యంత్రసామగ్రిలు మొదలగునవి విద్యార్థుల జీవితములకు యుక్తములు. ప్రపంచము యొక్క పరిస్థితుల ప్రకారము విద్యార్థులు ధనము లేక యున్నప్పుడు లభించు లభు. భూమ్యాధికారుల నంటక ప్రాచీనాధ్యక్షులను విహించుమునై తెక్కి యంతరిక్షమున విహించు భావోన్మాదులకు సాధక బాధకములు తెలియవు. వైద వివరించిన యేది యెంత వరకవనమో అది విచారణీయమే; కాని బాధ్యుగా నవసరము లేదనుట విచిత్రము. శ్రీమద్రామణ్య సాంబశివరావు గారు వీధి పడుల యాద్యమును నమకరించిన ధనము యవసరము లేనటుల నే నూహించి యున్నాను. ఆయాద్యము యెంతవరక నవసరమో మరయొక వ్యాసమున విచారించెదను. మన జాతీయ విద్యా విధానములో విద్య మాత్రమేగాక జీవితముల సహితము చేర్చబడియున్నది. పది తరగతులకు యొక ఉన్నతపాఠశాల నడుపుటకు యెంత తక్కువ జీతముల నిచ్చినను కనీసము 7,8 వందల రూ. నెలకు కావలెను. అత్యవసరమైన ధనములకు సాధన సామగ్రిలకు 20 వేలకైనను వెచ్చించవలసి యుండును. ఈ మొత్తము గాక కేవలము పాఠశాలనడచుటకు లక్షరూపాయలకు పైగా మూలధనముండవలసిగాని నెలభుత్తు కడ్డీ రూపమున రాజాలయముల ధనములేక పాఠశాలలను నెలముప్పిత్తో నడిపింపజూచుట హాసము. దైవవాదలోని విద్యాలయము అటులనే నడచుచున్నది. చంచాలు నమూనాచేయుట ముప్పియెత్తుటలోగల కష్టములు యాదీనములలో అందరికి అనుభవమే. రెండు మూడు నెలలు జీతములు ముట్టకపోయిన బీదయపాద్యాయులు లెంత కష్టపడవలెనో యూహించుడు. ఈ కష్టముల గుర్తొని ఏలూరుపురముల లక్ష రూపములు పనులు కానిది పాఠశాల ప్రారంభమని దీక్షలుని కృతకృత్యులైతారు. దేశ సాధకములైరించిన లక్ష్య పుత్రులయిన వైశ్య వరుల నిగి యుండు భాగ్యము అన్ని పట్టణాలకు గలదాకీ కావున అన్ని పట్టణములలోను జాతీయ పాఠశాలలను స్థాపించజాలవనుట నిర్వివాదాంశము. ఒక వేళ స్థాపించినను బాలకు లేక నామమాత్రావస్త్రము లగునని యిదిక అనే నూహించియున్నాను. బండరు, దెబబాడ, ఏలూరు, రాజమహేంద్రవరముల యందలి పాఠశాలలో 150 మొదలు 200 లోగా మూడు పిల్లలుగలరు. సామాన్య విద్యాభ్యాసము పిల్లలు గృహము చెప్పటకు పిలువక యున్నది. ప్రభుత్వ రాష్ట్రము దేశాధికమైన దనియు ఆచరువు చదివినను లో లేవనియు చెలివినప్పటికీ ప్రజలు పూర్వపాసనకే నామక యున్నారు. సామాన్యము గావించినను నావించి యున్న అభ్యాసించియు బాధక యున్నది. సందర్భములలో ప్రజల యొక్క తాత్కాలిక విశ్లేషము వాధారము చేసి కొని కొండలు ఉత్సాహాతి లేకమున సాధక బాధకముల విచారించక జాతీయ పాఠశాలల స్థాపించుటకు అచ్చుప్రయత్నములు చేసియుండిరి. విద్యార్థుల సాధకములేక కొన్నియు పిల్లలలేక వదిలివెళ్ళియు నడిచినది. ప్రతివిషయమునందును ప్రజలు ప్రభుత్వమునకు ముడుల యాదనలని వచ్చుపయమున నీటిబుగ్గలకల చిట్టి పోవు కార్యములకు ధనము వెచ్చించిన యది సద్వినియోగము కాకాలదు. ప్రత్యేక ప్రయత్నములకు ధనకార్యములు నిర్వహించుటకు. సందర్భ సమయములందు సమిష్టిప్రయత్నములు గాని సఫలకాండవు. కావున ఆంధ్రులందరు సమిష్టిగాయేర్పడి 'ర్యసాధక' పూనుకొనిన లాభిమానము గలరు. ఆంధ్ర ప్రభుత్వాతీయ పరిషత్తు యొకటి యేర్పడి ధనసంఘముచేసి ఆంధ్రదేశము మొత్తమువార ముడు బాలుగు నములు ప్రధానముగాజేసికొని, అచట పాఠశాలలను స్థాపించియు లేని దత్తమండలము, విశాఖపట్టణములందు స్థాపించు, ఉత్తరవిద్యుత్ యేర్పాటుచేసినయెడల దేశమునకుపకాయుండగలదు. ప్రతిఫలమునందును యొక చిన్న పాఠశాల వైదనంకమాత్రముననే ప్రయోజనములేదు. సామాన్య విద్య గలది వంపిచేసిన అతిని మనుగడగడచుటెట్లు? అతను తిరిగి ప్రభుత్వపాఠశాలల నాగియింపవలసి వచ్చును. కావున

దేశసాధక సాధనమైన కృత్రిమముగాని, ఉత్తమ సాహిత్యమును గాని యొసంగవలసి యుండును. ప్రస్తుతస్థితిలో అట్టియేర్పాటు ప్రతిపట్టణమునందును చేయుటకు పిలువలేదనుట స్పష్టము. ఒక్క పట్టణమునందుగాని జిల్లా యందుగాని అట్టి విధానమునకగు ధనము ననుకూడ జాలదు. కావున యిప్పుడున్న విద్యాలయములలో యెక్కువ వనతియు స్థిరత్వమును గల ఆంధ్రజాతీయికా శాలను సర్వకాలాలకు తేసి సామాన్య విద్యయందును కాత్రు విద్యయందును గూడ ఉన్నత విద్యాభ్యాసమునకు యేర్పాటు చేసిన జేకోపకారముగా నుండగలదు. వివిధ ప్రాంతములనుండి విద్యార్థులు వచ్చి ఉన్నత విద్యాభ్యాసము చేయవచ్చును. కళాశాలయందు గల కాలము అభివృద్ధి పరచుటయు విద్యార్థులకు వినుతుల శీకర్తమటయు ప్రస్తుత కర్తవ్యము. ఇందుకు ధనము అన్నిములనుండి వచ్చుచుగాని కాగ్యము జరుగదు. ఈ పని ప్రభుత్వమున జరిగిన గాని జాతీయ విద్యకు సంపూర్ణమైన మూర్తిత్వము వికాసము యేర్పడదు. కళాపీఠమైన అనుపూర్ణ చిత్రము ప్రజలయందు రసముత్పత్తి జేయలేక పోవుటయందుగాని, ఆర్థిక పోవుట యందుగాని అక్కర్లేము లేదు. మొదటిబామ్మను జూచి మోహముగాని అనందముగాని యెరికి కలుగునో! ప్రస్తుతము ఆంధ్రదేశమందు జాతీయవిద్యస్థితి మొండి బామ్మవలె నే యున్నది. ఆంధ్రజాతీయికా శాలల ఆంధ్రుల యొక్క త్యాగమునకు, కార్యోత్సాహమునకు, కట్టుబట్టకు నిదర్శనముగా నిలిచియున్నది. ఇది ఆంధ్రజాతీయొక్క యంపగాని కేవలము బంధకుగాని కృష్ణజిల్లాగాని చెందినదికాదు. ఫలజ్ఞులగుటచే బంధకువారు దానియొక్క కార్యభారమును వహించి నడిపింప వలసి వచ్చుచున్నది. తదితర జిల్లాల యొక్క తోడ్పాటు లేనిది వారు మాత్రము నిర్వహించుకొని యుందురా? ధన రూపమున యంతవరకు తోడ్పడుచునే యున్నాడు. కేవలము ధనమిచ్చుటతోనే గాక దాని యొక్క సాధకబాధకముల కారణి, దానిని యేవిధముగా అభివృద్ధి చెందించిన దేశమున కెక్కువ యువయోగకారిగా నుండునో, అందుకు ధన మెంత గావలసి యుండునో ఈ మొదలగు సంగతుల నభిమానముతో పరిశీలించువారు లేరు. ధనమిచ్చుటతోనే మనవిధి పెరవేరటలు యెచుటయే మన భారతీయులందుగల గొప్పలోపము. పరిశీలన విచక్షణ లేకపోవుటవల్లనే మన మెనుగుబాచుగులేక యుండుటయు, దాన్య మనభవించుటయు తటస్థించినది. కళాశాలయొక్క నిర్వాహకము, అభివృద్ధి, పోషణము ఆంధ్రులు తమయొక్క విధ్యుక్తధర్మ మని యెంచక తప్పించుకొని తిరుగుచున్నారు. కార్యభారము వహించుటకు వెనుకాడుచున్నారు. బాధ్యత వహించిన వారిని మనకునుండి వెక్కిరించవచ్చునని తలచెదరు. ఇది సోమరులకు పిటికపందలకు లక్షణము. అసహాయాద్యులు ముట్ట కలిగిన ప్రబోధఫలితముగానైన విద్యాభిమానములో తగిన సంచలనము పుట్టలేదు. సంచలనమే కలిగినచో అసామ్యవాదాదు అతిభారనందులకే దీక్షాపఠము బజులుదేరి ధనసంచయము చేసి ఆంధ్రజాతీయ విద్యాపితమును స్థాపించి అందుచే పాడక కళాపూర్ణమైన కారదను ప్రతిష్ఠించెడివారె గుంటూరునందు అసహాయాద్యులము ఉత్తంగ తరగతులతో కల్లివిరిసివచ్చును విద్యాపితకరంగ మొకటి వైకి కనుమించి అచటనే విగిలించునది. మఱియు జాతీయవిద్యాపితము స్థాపించుటకు తగిన యవకాశము లచటలేవు. ధనములేని స్థితిలో నూతనస్థలమునందు సర్వ కళాశాల స్థాపించుట కడుదు ప్రరము.

ప్రస్తుతము ధనసంపాదకు ప్రతిపంధకములు చాలవు. విజాతీయపరిపాలనచే నిర్దేశమై నిర్వీర్యవంతముగా నున్న జాతీయ వికాసవంతముగాని వీర్యవంతముగాని చేయుటకు దేశమంతంతకును మహాప్రయత్నము లనేకములును ప్రారంభించబడినవి. ముఖ్యము దేశమును దాస్యకృంఖలుములనుండి విముక్తిజేయుటకును, ప్రజాప్రబోధము గావించుటకును, దేశాధికముల గు ఆచారవ్యవహారములను, సంస్కలను నిర్మాణము చేయుటకును, దేశాభివృద్ధికరములగు సంస్కలను, ఆచారములను ప్రతిష్ఠించుటకును, కొట్లకొలిదిధనము కాలవనియున్నది. ఒకవైపు విశాఖము, ఒకవైపుపుష్పి రెండును యొకకాలమందు జరుగవలెను. దాన్య తమన్నకాలంబుధిని గుర్తున్నట్టికి భారతజాతీయనగమునై స్యాకంక్రెయి భానుడుదయించుచులే. లేనిచో, చేసిన ప్రయత్నము తయు వ్యర్థమగుటయు దేశము అల్లకల్లాలు మగుటయు తటస్థించును. ఈరెండు కార్యములకు ధనవత్సర్గధికముగా కావలసి యున్నది. ప్రజలు యా భారమును కడు యోగిమితో భరించవలసి యున్నది. ఉద్ధరదాత్తు నాత్మాశం" అను భగవద్గీతార్థమును గ్రహించి ప్రవర్తించియెడల నాకము చెందుదురు, జనసామాన్యము మధ్యమ

దేవాదాయ ధరాదాయములబిల్లు

శ్రీవైఖానసశీతస్తులకు విజ్ఞప్తి
గుంటూరుజిల్లా తేనాలి తాలూకా, నందివెలగు కాపురముకు శేషిపురాక్షకు దీని వెంకట్రామాచార్యులు (వా) తన్ను విజ్ఞాపన. నేను మనసంఘము తంపున యిప్పుడు ఆందోళన జరుపుచున్న ధర్మాదాయ దేవాదాయముల బిల్లును గురించి విచారించడముకు మన సంఘమువారిని అనేకమందిని కోరినాను. యెవరున్ను యిందునిమిత్తం జోక్యం కలుగజేసికొక పోవడమేకాక ద్రవ్యసాహాయము కొరకు వెళ్ళగా మేము పశువురామనిన్ని మేముకూడ వస్తామనిన్ని చెప్పి వారు. నేను చెన్న పట్టణంవచ్చి యాబిల్లునిమిత్తం ప్రయత్నము చేసే రుహనీయులనుమాచివాను. నాకు యిచ్చుట కృష్ణ జిల్లా ఆటలమన్నాడు నుంచి పార్థసారథి అయ్యవార్లంగారున్న గోదావరిజిల్లా ఆత్మలినుండి విద్యాన్ వెంకట్రామాచార్యులుగారున్న సాహాయమైనందుకు నేను అనేక బాసోనములు చేసికొని యా సంఘంవారికి తెలియపరచడమేమనగా యాబిల్లులో వీరుమానములున్న ఆ 1888 డో సంకల్పరపు 20 యొక్క కాసమున్ను వెల్లడిచేయుటకు ద్రవ్యసాహాయము కాలయందు గనుక మిమ్మలనుకోరడమేమనగా మాగానీవారు యొకరింకటికికె 1 పాయిన్ని మెట్టవారు రు.0-8-0 అజామున్ను సంఘముకు యిప్పించుని కోరుతున్నాను. అసామున్ను యాసంఘముకుయిచ్చి రసీదువుచ్చుకొంటూ నెలభుతుకు ప్రతివారున్ను జబ్బాబుక: క్కుంటూవుండకోరుతున్నాను. అటులచేసేయెడల యిప్పు? మేము జరుపుకొన్నపుట్టుకనిన్ని యాబిల్లు సమాచారమున్ను : అందరికిన్ని తెలియగలదని నేను ప్రార్థించు చున్నాను. యిచ్చి యాబిల్లున్ను యిదివరకువున్న కాసములన్ను యొక ఉపకరములైన దిన్ని మీ అందరికి తెలిసే యున్నది. వి ఆ శ్రద్ధ చా య వ ద్దు. యా బిల్లు సమాచారము కనుక్కోవలయునంటే వాకున్ను కృష్ణ జిల్లా సం: తరపున పార్థసారథి అయ్యవారుగారికిన్ని, గోదావరిజిల్లాన తరపున ఆత్మలివిద్యాన్ వెంకట్రామాచార్యులు గారికిన్ని (వాసికన కోరుతాను. మీరందరను యాసంఘంతుతోడుగావుండి పదరగా చెయ్యవలెనని ప్రార్థించుచున్నాను.

చిత్తగించరు?
గుంటూరుజిల్లా తేనాలి తాలూకా, నందివెలగు దాక్షుడి దీని వెంకట్రామాచార్యులు.

తర: తివారు గ్రహించినటుల దేశాధికముల విద్యాధికు పుత్రులు గ్రహించుటలేదు. వారినితీర్చేదను యిందుకు పాలుప్రావు పిల్లలకల కనులు మూసికొనిన ప్రయో. అన్నార్లును, అజ్ఞానులునైన దీనజనుల యార్త శులములై తగులగలవు. విద్యారంభము, ఫలితము గ్యముకొలకు తమ బుద్ధిని, ధనమును వినియోగించ అనగద్రావ్కు ప్రభుత్వమునకే తోడ్పడినచో : విశాఖము చెచ్చుకొని న వారు కాగలరు. తన-విక ర ణ ము ను. మా త-న. మార్గ వ హించజేసి దేశీయోద్యమములను సంస్కలను వలెను, విద్యాధనసంపత్తులు క్రమమార్గమున వడు ప్రతిభాకారులు, ధీమంతులు తమకై సామ్య యెత్తుటకు దుర్వినియోగ పరచవలసినవృద్ధి. హనుమంతరావుగారు అందుకు నిదర్శనము. జా: కళలను తనయకేవలశ్రేయోపభోగముచే ప్రభుత్వే ములకలిగియు కళాశాలకై ముప్పియెత్తుటతో: తరించుట ఆంధ్రులదౌర్భాగ్యము అదా! పేర నిజముగా కళాశాలయం దాచార్యపీఠ మా విద్యయే గలపినచో కళాశాల యెట్లు ప్రకా కళాశాల యొకటి యేర్పడిన గదా ఆజున కళలకు సంచయము చేయు వారు, త పూసికొనక పోవుటచేతనే గదా యిట్టి వివర కావున లక్ష్యసంపన్నులైన ఆంధ్రమహా కమజేయమని తెలిసికొనిజాతీయవికాసము: కృషిజేయు జాతీయసంఘాపనలకు విశాల ము చేసి, పాడకకళాపూర్ణమైన సర్వ కళాశాలయందు ప్రతిష్ఠించి యామె దిగ్య నేత్రోత్సవముగా నిలకించి ఆంధ్రము జేగములలు కృషిసంబంధురగాక యని కొ జాతీయ

జబ్బయ్యావ. } లక్ష్యణ సింగం,
మార్చి 25-1928 } కార్తవర్జీ, కా. ప్రి. య. క. గ. సమకాలినులు

మొన్న (31 వ తేది) సాయంత్రము మలబారు పి
య్యారుగడ్డ తావ్యామొయినులో 82 అంగుళముల నీటిగొట్టు
వీలినది. ఆ అడుతుకు చాల బండరాళ్లు ఎరిగి పడినవి. సమ
స్థులు జలమయమైనవి. 1921 మార్చిమొదల లిప్పటివరకు
తావ్యామొయి సాగునొసార్లు నీటిగొట్టుములు పగిలినవి. పెంట్ల
కొండ్రు వచ్చి మరాఠులు చేయించున్నారు గాని ప్రస్తుతము
తావ్యామొయి నీటిపరము తగిపోయినది.

మదరాసు శాసనసభ

హిందూ దేవాలయములపట్టి

నేటి కార్యక్రమము

ఏప్రిల్ 2. - కానన్ సభ మరల యామకము 11 సంవత్సరములకు. డి. బి. పి. కోశపల్లిగారు ఆగ్రాన శాసనసభకు హాజరయ్యారు. ప్రెసిడెంట్ గారికి చాలవరకు ఖాళీగలదని. గౌ. శా. ఎం. వేంకటసుబ్బారావు గారు హాజరయ్యారు. మధ్య మామూలు వివాదములనుండి సభకు విరమించుకొని, భారతీయ ముస్లింలకు ముఖ్య భాగములన్నియు ఇదివరకే ఆమోదించబడిన స్వల్పవిషయములకు మాత్రము మిగిలియుండుటచే, సభకు కొందరు మదరాసునుండి వెళ్లిపోయిరి. కనుక చాల కొలదిమంది మాత్రమే సభకు హాజరయ్యిరి.

ప్రారంభమున, డిసెంబరు 1, 1922 నుండి ఫిబ్రవరి 28, 1923 లోగల రూ 500 లక్షలపైగా జీతము పొందెడి యాద్యోగుల సంఖ్యను నియమించినదియు, అదివరకును వెలువడినట్టి కోతవాని కార్యదర్శి నివేదించెను.

హిందూ భారతీయములపట్టి

క్లాజ్ 44

హిందూ మతమునందు విశ్వాసముండుటయేగాక హిందూమతమును అచరించువాడుగూడ నుండినగాని దేవాలయమునకు విచారణ కర్తృ నుండగ దని టి. ఎం. నరసింహాచార్యులుగా రుపపాదించిరి.

అచరించువా రెవరైనదియు కనుగొనుట కష్టమని గౌ. మంత్రిగారు చెప్పిరి.

వోటుకు పెట్టగా నిరాకరింపబడెను.

ఇంతలో ౪౦ పి. రాజగోపాలాచార్యులుగా రేలేంచి ఆగ్రా సభకు హాజరయ్యిరి.

హిందూ దేవాలయములకు రాగలవారే విచారణకర్తలు నుండవలెనని టి. సంజయభూపతిగారు రుపపాదించిరి.

ప్రస్తుతముందు విచారణ కర్తలందరూ దేవాలయములలోనికి వెళ్లువారు కారని గౌ. మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

అట్టివానిముఖ విచారణ కర్తలవారూ దేవాలయములలోనికి వెళ్లుటకష్టమని సంజయభూపతిగారు చెప్పిరి.

ప్రస్తుతము శ్రీరంగము దేవాలయములోని బ్రాహ్మణేర విచారణ కర్తలు అందరూ దేవాలయములోనికి వెళ్లవలెనని ౪౦. టి. జే. కాచారిగారు చెప్పిరి.

అంతట 44వ క్లాజ్ అంగీకరింపబడి ఆట్టలో చేర్చబడెను.

క్లాజ్ 45.

మతపరమైన హక్కులేని విచారణ కర్తలను నియమించునపుడు దేవాలయములకు సమన్వయమునండియే కోరవలెనని టి. ఎం. నరసింహాచారిగారు రుపపాదించిరి.

వోటుకు పెట్టగా నిరాకరింపబడెను.

అంతట 45వ క్లాజ్ అంగీకరింపబడి చేర్చబడెను.

క్లాజ్ 46.

బోర్డుచే నోసగలదు న్యాయమైన యంతరప్రభలు అని యందు భాగమున 'న్యాయమైన' అనుపదమును తీసివేయవలయునని ఎం. నారాయణరావుగారు రుపపాదించగా గౌ. పానుగంటిగారు అంగీకరించిరి.

46వ క్లాజ్ అంగీకరింపబడి చేర్చబడెను.

47వ క్లాజ్

4వ భాగములో దేవాలయముయొక్క ఆస్తిని దుర్వినియోగము చేయునపుడు అనియందు భాగమున దుర్వినియోగము చేయునపుడు అనుపదమునకు పూర్వము ఉద్దేశ్యపూర్వకముగ అనుపదమును చేర్చవలెనని టి. ఎం. నరసింహాచార్యులుగా రుపపాదించిరి.

సవరణ నిరాకరింపబడెను.

విచారణ కర్తలను వస్త్రాదుగాని డిస్టిను కాని చేపకపుడు బోర్డు కట్టిలు చేయవలెనననా బోర్డుకు బహుళ "కోట్" అనుపదమును చేర్చవలెనని శ్రీమంత అక్ శ్రీరామశర్మగారు రుపపాదించిరి.

కోట్లందు ప్రజలకు విశ్వాసముండుననియు, బోర్డు అయినచో విచారణ సాధనముగ బహుళ పోతమైనదియు, కపాతమును చెప్పెను.

నరసింహాచార్యులుగా రు సవరణ సామోదించుననోర్పుతుండు సవరణ బోర్డుకుండనని చెప్పిరి.

మతపరమైన హక్కులేని విచారణ కర్తలకు సంబంధించు స్వల్ప విషయములలో బోర్డు తీర్మానించిన ముఖ్యము గలదునని గౌ. మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

వోటుకు పెట్టగా నిరాకరింపబడెను.

47వ క్లాజ్ అంగీకరింపబడి చేర్చబడెను.

48వ క్లాజ్ అంగీకరింపబడి చేర్చబడెను.

"49వ క్లాజ్ లో ఎన్ గోపాలస్వామి అయ్యంగారు ఈ సవరణ రుపపాదించిరి. ప్రస్తుతము దేవాలయములోనుండు వ్యయమును విచారణకర్త పెక్షనలో నున్న నియమములకు ప్రతిబలముగ మార్చుననెను."

ప్రస్తుతమును పదములకు కష్టముల నేకము లేకుండునని సి. వి. ఎస్. నరసింహారావు గారు చెప్పిరి.

వోటుకు పెట్టగా సవరణ యంగీకరింపబడెను.

నరసింహాచారిగారు 49వ క్లాజ్ అంగీకరింపబడి చేర్చబడెను.

50వ క్లాజ్

4వ భాగములో—జమాఖర్చుల వివరముల వెల్లడైన అధికార, నిర్దిష్టములయొక్క ప్రతులనియమము టి. పాలాచారిగారు నాయకుగా రుపపాదించగా మంత్రి యంగీకరించెను.

50వ క్లాజ్ అంగీకరింపబడి చేర్చబడెను.

51వ క్లాజ్.

1వ భాగములో బోర్డుభాగము కలిగిన దేవాలయము అనుపదములను తీసివేయవలెనని వి. ముకుందస్వామి నాయకుగా రుపపాదించగా అంగీకరింపబడెను.

8వ భాగములో స్త్రీలకును బిడ్డలకును సవరణములు బోర్డుకును బోర్డుకును ఉండవలెనని ఎల్. పి. శా. వింద రావు వయ్యంగారు రుపపాదించిరి.

గోపాలస్వామి అయ్యంగారు ప్రభుత్వము వేరుమున సవరణ సాక్షియిరి.

బోర్డుకు బహుళ కోర్టుండి వివాదములు పెరుగునని గౌ. పానుగంటిగారు చెప్పిరి.

వోటుకు పెట్టగా 8వ మంది అనుమతమును 27 మంది ప్రతిమతముగనుండినందుక నిరాకరింపబడెను.

(2)వ భాగములో బోర్డు ఉత్తరువు : బోర్డుకు సనుసరించి భాగముగ నుండవలెనని సి. మాధవనాయకుగా రుపపాదించిరి.

సవరణ యంగీకరింపబడెను.

8వ భాగములో నిర్ణయించబడిన విధానమును మార్పులు బోర్డుకు బోర్డుకును ఉండవలెనని అచాకేటు జనరల్ ఉపపాదించెను.

ప్రీతికాన్సిలు తీర్పుచెప్పి నిర్ణయించిన స్త్రీలనుగూడ బోర్డుకుబోర్డుకు, న్యాయముగ యుక్తముగ నుండవలెనని సి. వి. వేంకట రమణయ్యంగారు చెప్పిరి.

సర్. టి. జే. కాచారిగారు అడ్వోకేటు జనరల్ గారు సవరణను ఆమోదించిరి.

ప్రీతికాన్సిలు సభ్యులందరూ యూరోపియనులనియు, వారికి హి. దూతమును గూర్చి ఏమియు తెలియదనియు, వారి కర్తవ్యము భాగముగనుండ సవరణములేదనియు సి. శేషపల్లిగారు తెలిపిరి.

కానన్ముఖ గావించునపుడు ప్రీతి కాన్సిలు నిర్ణయములనుగూర్చి యాలోచించ సవరణములేదని గౌ. పానుగంటిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

వోటుకు పెట్టగా అంగీకరింపబడెను.

సవరణమున 51వ క్లాజ్ అంగీకరింపబడి చేర్చబడెను సభకు సవరణ మున్నది.

పానుగంటి రాజారావు, పితాపురం గోదావరిజిల్లా, అని ప్రాయశఠెను.

మొట్టమొదట	2-0-0
రెండవభాగము	2-0-0
మూడవభాగము	1-8-0

కామలాగు కోరవాణి పంపబడును.

అహమదాబాదులో సమైక్యము

నిన్న (1 వ. తేదీ) ను ప్రారంభమైనది

అహమదాబాదులో శనివారం తేదీ 100 కి 20 సంతున కల్గించి యున్న ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండి అన్ని మిల్లుల పని వారమును సమైక్యమునకు కల్పించి సమైక్యమునకు తీర్మానించినందున 5 మిల్లులలో తప్ప తక్కిన అన్ని మిల్లులలోను పనివాం (దండరును సమైక్యమునకు, సమైక్యమునకు మిల్లులలో రెండు సేటు అంబాలాబాగారిని. అతడు కూలి తగ్గించవని పనివారమున బోధించినందున ఆ మిల్లుల పనివారము సమైక్యమునకు, తక్కిన మిల్లులవారు తగ్గించి వో తాను మధ్యకర్తల పరిష్కారమున కంగీకరించవలెనని అంబాలాబాగారు తెలిపిరి. తక్కిన మూడు మిల్లులవారు గూడ సేటుతో కూలి తగ్గించవని చెప్పిరి. గాననే పనివారము సమైక్యమునకు తక్కిన మిల్లులవద్ద మనుష్యులు బాదయేలేదు. గుంపులు లేనేలేవు సమైక్యమున వారం దరును యిండ్లలోనే యున్నారు. వారి వాయువులూ బాగోసింది. వారు 31 వ తేదీని మిల్లులలో నుండి వెడలిపోవునపు డెట్టిసమమును కలగజేయలేదు.

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాసు గారు

ఆంధ్రాసుగారు 29 వ తేదీరాత్రి అహమదాబాదు చేరి యజమానులకు పని వారం ప్రభుత్వ సమాధానమును తెలియజేసి (ప్రముఖులందరి గాని వారి ప్రయత్నము నెంపేరలేదు. సమాధానమును గురించి ప్రముఖులందరి 30 వ తేదీ ఉదయమున యజమానుల సంఘాభ్యుక్తులను సేటు మంగళవాడుగాను కార్మికసంఘ నాయకులను గూడ ఆంధ్రాసు గారిని కోరిరి.

31 వ తేదీ సాయంత్రము యజమానుల సంఘములో సమాధానము చిత్తుపాపాయిదాను ఆంధ్రాసు గారు చెప్పిరి. "(1) వెనక ప్రాశస్త్యము (మన) సేటునుం కళ వాడు గార్లు చేసిన పరిష్కారము ప్రకారము జరుప కలసి నవాని ప్రవగారు వచ్చిన రెండుకోటలలోగా నెరవేర్చవలెను వెనుకటి పరిష్కారమును గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు కలిగి. వో పండిత మాల వ్యాగారిని రావించి వారితో ప్రకారముంగీకరింపవలెను. (2) కూలితగ్గించుటను గూర్చి సమాధానము రుదురవో మధ్య కర్తల ద్వారా ఏప్రిల్ 16 వ తేదీలో గా పరిష్కరింపవలెను. సమాధానమునై సంకలముచేసిన 48 సంవత్సరములగా చెరియొక ప్రతిభిని ఎన్నుకొనవలెను అది మునుపటివో మధ్యకర్తలనురావించి పరిష్కరింపవలెను. (3) మధ్యకర్తల నియమమును పరిష్కరింపవలెను. (4) మరె యి విషయములను గూడ మూడు సెలవులలోపున మధ్యకర్తల ద్వారా పరిష్కరించు కొనవలెను." అని ఆమోదించి వారో ప్రాయశఠెన విషయమును గూర్చి యజమానులసభలో చర్చ జరిగింది. ఈవరకులు మామూలు అహమదాబాదునాన్ను 17-2-23 న అననూయా సారాబాయిగారు తెలిపిన వరకుల కంటెను గూడ ఆంధ్రాసు గారు తెలిపిన మనము కలెనముగా నున్నవిగాన మే మామోదించ జాలమను తీర్మానము యజమానుల సంఘములో సామోదించబడెను. ఆంధ్రాసుగారు గుండుండి కార్మిక సంఘము వారిసభ కేగిరి. మిగిలిన ఆమున వెనుకటి తీర్మానించిన మిల్లులలో కాల మాలశ్రమచేయుటలో మిగిలిన తప్పచిలేక. ఇట్టి మిల్లులలో వెనుకటికే టి. పట్టుకొనుటల బాగుగానన్ను. ఆంధ్రాసుగారు గాంధీమహర్షి బోధనలను. కలిగినవన్నులను. ఇతములనుగూడ మిగిలిన కాలముగా పనిచేయవలెను. ఏమూరము దౌర్జన్యము లొనగల విషయములోనే మిమ్ములనిండినదన, మిలేమూలము దౌర్జన్యముచేసినను మహాత్మా గాంధీ, అననూయా లెను, కలెగలలు బొంబు, గర్లు మున్నగు నాయకుల కందువలన సభికులను సమామూలముగలదని ఆంధ్రాసుగారు నుడిపిరి. (ఆంధ్రాసు)

సిద్ధముగానున్నది. త్వరపడుదు.
వావిలికొలను సుబ్బరాయునిర విత
ఆంధ్రవాల్మీక రామాయణము
సంస్కృతిమూలమునకు సరియగు వద్యకావ్యము
3 వ కూర్పు: 2 సంపుటములు క్రయము 8-0-0.
ఎం. పి. శర్మకంపెని,
331 భంబుశెట్టిపేటి, మైదాను,

అఖిలభారత మస్లిములీగు మహాసభ

భూర్షి గారి ఆధ్యక్షత కుల గంభీర పన్యాసము

తురుష్కుల కన్యా యముజేయ నుంకించినది బ్రిటిషువారే!

ఆసియా ఖండము ఆసియా వాసుల దేయగును!

ఆసియాంతర్జాతీయోద్యమము తొలుతగాగర్భమున మూర్తినీ చాల్చుచున్నది

(ఆ సో సీ యే లె డ్ లె న్)

15 వ అఖిల భారతీయ మస్లిము సంఘ సమావేశము జూన్ 31 న తేదీన లక్నోలో ప్రారంభమయ్యెను. అహ్మద్ సలూఖుద్దీన్ యొక్కయు అధ్యక్షుని యొక్కయు ఉపన్యాసములు విరువబడెను. అహ్మద్ సలూఖుద్దీన్ గారు లెఫ్టినెంటు సెనాట్ మహాసభకాగర్టు పరికించి భిలాఫత్ సమస్య పరిష్కారమును గురించి కారణము నిర్దేశించి ప్రసంగించెను. కన్యాకారణములగు రాయవారములను గాక విరోధియుల అన్యాయముతో నిమిత్తము లేకుండుటకు గత తురుష్కురాజ్యమును రక్షించిన గాతీయు ప్రాకమాల్ ఫాసయొక్కయు, అతని అనుచరుల యొక్కయు, శిష్టతాపము మాత్రమే యని యెఱుంగనగును. లోక విడితలగు ప్రాకెర్ మార్గోలియత్ గారు యాద్యమునకు పూర్వము మిత్రమండలి వారు ఖలీఫాయొక్క భౌతికాభిభౌతికాభిభౌతికముల నన్యాయముగ విడగొట్టుట పాపమని నిందించి యుద్ధాంతరము అంగారా ఆస్ట్రేలియా ఖలీఫాయొక్క భౌతికాభిభౌతికాభిభౌతికముల విడగొట్టుట నిశ్చయించి రని యపహాసముగా వ్రాసియున్నాడు. ఈ వార్తనివినెనచో మరాఠ్రాము అంగారా ఆస్ట్రేలియా వామమ్యదీయ లోకమునకు సమర్థింపబడలేదు. వతనివద్దములకు వారి తీర్పుకు వనము ఉద్ధులము కానక్కరలేదు. వారు తెలిసినంత వరకు ఖలీఫాయొక్క భౌతికాభిభౌతికాభిభౌతికముల విడగొట్టరాదు. ఇస్లాములో భౌతికాభిభౌతికాభిభౌతికముల విడగొట్టరాదు. ఖలీఫా నిరంకుశాధికారి కాకూడదు కూడ. పూర్వపు ఖలీఫాయొక్క చర్యలకు విసిగొని, రాజకీయ విషయకావసరములనుకాని ఇట్టి చర్య గావించబడినచో వెంటనే తురుష్కువాయటలు తమలోపమును సవరించెదరుగాక. ఉలేమాలు మరాఠ్రా విషయములను అంగారా ఆస్ట్రేలియా వారికి సుప్రధానము తెలియజేయుచో వారు క్రొత్త ఖలీఫాను కాస్త్రువోదితాభిభౌతికములను తప్పక నొసగెదరు. ఇది గృహవిషయము కాన పరిష్కారము కష్టకార్యముకాదు. హిందూమహమ్మదీయ మైతిక్రై ప్రయత్నించిన స్వాధీనహేతు లభినందనాభ్యుదయమహమ్మదీయ ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యములను ఎన్నికల విషయమున కైవశ్యములు తగ్గెను. మొదట సమమాన కారణముగ నెన్నుబడిన ముస్లిం లీగు నిర్ణయములొక్క సర్వసమీక్షాసభకు గుర్తింపబడినది. నైక కన్యించుభేదమే వికృతమైనవల కారణమగుచున్నది. మధ్యకాలములో నన్ను దేవుడు ప్రతిబంధములు కలుగుచుండుటాకర్మకరము కాదు. కృత్రిమములగు కృంభలులకు మంతతామ విచ్చిన్నములగునీతియు మృతకరణ జేయుచున్నది పుష్టియు నిలచియు యుండును. మిగతా మిగతా రీతివయమున కృషిసంబంధము. అట్టి కుభసమమువరకును స్వసంఘాభివృద్ధి వ్యాపారనే జాగ్రత్తగా తోడ్పడగలము.

అధ్యక్షికోపన్యాసము

అఖిలభారత మస్లిములీగు మహాసభకేవల సభ్యులకు రహించిన భూర్షిగారు తమ యావన్యాసము అతిగంభీరముగ నొసంగిరి. తురుష్కుసమస్య హిందూ జాతీయోద్యమము, అంగ్లేయుల అధర్మప్రవర్తనము ఇత్యాదులు బహుచక్కగ వారు విచ్చి చెప్పిరి. భూర్షిగారు తమ యావన్యాసమున లోలక భిలాఫతుద్యమమును బయలుపడిన మహాసభాపు లంబరికి కృతజ్ఞతల జూపుచు, వారి నిరుపమాన జేతభక్తి, జైతభక్తిని జ్ఞాపించిరి. వారి యావన్యాసమున కొన్ని భావములను బొందుకొంటిమి.

తురుష్కులపట్ల బ్రిటిషువారి యాచరణ

ప్రజాతీయోద్యమ ప్రారంభింపబడినాటినుండి తురుష్కులకే గాక, ప్రపంచమున నున్న మహమ్మదీయులకు కాంతి తీసునది లేదు. ఈ కాలమంతటికంటే లాయదుబార్జి మహాసభాపుడు బ్రిటిషుజేత ప్రధానమంత్రిగానుండి సంతకాలము మహాసభాపుడు యుండెను, అతడొప్పుడు తనంతట నొక్కొక్కని

రీతిని తురుష్కులనుగ్రహించి గ్రీకులవారివలె వుంచి, తుర్కిని గ్రీకులవలెము జేయుటకు వాసేకారణభూతుడై యుండినందులన, అలటోలియా యనుప్రదేశమున గ్రీకువారు కల్కమన్ను దయ్యలై, దయాదాక్షిణ్య రహితులై ప్రజలను గొట్టెలబోలె జంతువు, గామమును భవనములను పరకరామపీఠి జేయుటెల్ల కన్నులార తలకించి, యాదుడుకులనెల్ల నావుట యావత్కేవల యాతడు తలంచబాలక బోయెను. ముసల్మానులు తురుష్కులకి తీతుల జక్కవించారించుడి యని లాయదుబార్జిగారి కెంత మొలలికినను వానినెల్ల తృణప్రాణముగనిరినీచి, “బ్రిటిషువారికి మధ్యధరాసముద్ర మత్యంతావత్కేవల మని” తలంచుచుండెను. మధ్యధరాసముద్రమున గ్రీకులు కాలబలంతులై ప్రబలమైనా గాన వారిలో యెటులైన నేమి కలిమి యావత్కేవల మను జేయక. తలంచిన వానినెల్ల గ్రీకువారు నమ్మతి పూర్వకముగ జేయుటకు సంసిద్ధులైయున్నారు. గ్రీకువారు ధీమంతులు, మేధావంతులు, కత్తిపామర్థ్యముల గలవారు. తమ వైర్యముల నెన్ని రహంగములనో చాటియున్నారు. వెనజులాన వాదము ననుసరించి, గ్రీకువారును, స్మిర్నాయందును గ్రీకు సంతతివారే అధిక సంఖ్యాకులు గలరని లాయదుబార్జి వాదించి, అప్రదేశములయందున్న ముసల్మానులందరు, మహమ్మదీయతావలంబకులేగాని, గ్రీకుసంతతివారేయనియు, వారు తురుష్కుపరిపాలననుండు దుండ నిచ్చుగదక గ్రీకుపరిపాలనము నందుడ నుత్సాహులైయున్నారనియు వాదించుటకు గూడ వెనుదీయలేరు. తురుష్కులు స్మిర్నా జేతము నాకమించుకొన ప్రయత్నించిన లాయదుబార్జిగారు తమ అధర్మమైట్టియు, జనులంతయు నొకేమారు నాందోళన మధ్యమున ముంచినట్టియు ప్రకటించిరి. ఈ ప్రకటన మూలమున ఆసియా అయిరోపాదేశములందు మహమ్మదీయులవై ముఖ్యముగా తురుష్కులవై అనూయాభావముండెనుచి, తామరామ ప్రబలెను. గత సంగ్రామమునందు విజయమునంతయు నాశము జేయుటకు తుర్కిగడంగ ననియు, స్ట్రేట్సునుగాపాడుట ముఖ్యవత్కేవలయందు అందున తురుష్కులదొర్లమును నావుటలై నైపుమును ప్రోగుజేయువలె ననియు బార్జిగారు ప్రకటించిరి.

తురుష్కుసంధి సత్వరముజరుగకుండుటకు కారకు లెవరు?

లాయదుబార్జిగారు మంత్రికర్మమునుండి నిష్క్రమించిన తరువాత బ్రిటను విదేశాంగ విభాగము మారుననియు తురుష్కుల యెడల అచరణ పథము మారుననియు అధర్మ మణిపోయి కాంతి నెలకొల్పబడుననియు తలంపు లంబరించెను. వైర్యహాసముల జూపుచు తన ఆత్మగౌరవము తురుష్కులు నింపుకొనసాగిరి. ఈగౌరవం పోగొట్టుకొనజాలరు. అలక్ష్మి మైన నేమి యిప్పటికిని బ్రిటిషువారు తురుష్కులయెడ స్నేహభావము ను జూపిన అంగ్లేయ జేతమున జేమొలగును గాని యితరుల కంత గాదు. బ్రిటిషు మంత్రిగారువారు తురుష్కుల కప్పుగించిన సుధిమరతులనూకా చాల యన్యాయపూరితమై నందున, విచారకరమగుచున్నది. అసహ్యజనక మగు స్వేషు సుధిమరతున దుబోలె లోకభూయన్తమైనది ఈ ప్రకరము. అందున తురుష్కులు దీని కంగీకరింపరు. ఇందు మించుగ రాజ్యము సరిహద్దు లేనిది యుండినను, అయిరోపీయులకు ప్రత్యేక న్యాయ విచారణ కర్తవ్య నియోజించు విషయమును స్ట్రేట్సు స్వతంత్రమును అల్పసంఖ్యాకుల స్థితి పరిపాలించుటయు అధికవిషయసమస్యలును యంతయు పరిష్కరింపబడియుండలేదు. సంధి త్వరగ నెలకొల్పకుండుట కిదియే కారణములు. తురుష్కుల అంతరాధిపృథ్వి అయిరోపీయులకు ప్రత్యేక విచారణ కర్తవ్య నియోజనముల భంగపడును. ఇంతకుముందు తురుష్కు ప్రభువులు స్వతహాగా అనుకూలములు కల్పించియుండిరి

అయిరోపీయు ప్రస్తుతము ప్రయోజనములయినవి. ప్రత్యేక న్యాయవిచారణ నూత్రము అచరణయోగ్యము గాదని మిత్రమండలి వారు గూడ సంగీరితురు. ఇందులకు బదులుగా సమానావరతుల ప్రత్యేకములందు మిత్రమండలివారు సూచించినది తురుష్కులకు ప్రయోజనములు గావు. ప్రత్యేక న్యాయవిచారణా విధానమున కర్జనప్రభువుగారు తురుష్కుల యావత్కేవల విరోధకదీరన, లాయదుబార్జిగారువాడ స్ట్రేట్సువిషయమున జేభావము వహించిరి. లాయదుబార్జిగారు అవకాశము జిక్కినపుడెల్ల, స్ట్రేట్సు, డార్జిలంపులు ప్రపంచోద్ధరణకు, కాంతి నెలకొల్పట కంతయువత్కేవల తలంపుచునేయుండిరి. అచితవిధానమునే ప్రస్తుతము కర్జన ప్రభువుగారుగూడ నాచరించుచున్నాడు. స్ట్రేట్సునకు స్వతంత్రము ప్రసాదించుటకు అందరికి నవ్వమున్నది. మనకును గలదు. కాని అంగ్లేయుల స్ట్రేట్సునకు స్వతంత్రమిచ్చెద మనగా ఆస్మిరా న్యయుల యుద్ధనాకల నిరాలంబముగా నిజమున దిగువచ్చునట. అనగా కాంతియునది లేక సమరము సర్వదా ఇదిగో నచిత్తిని, అదిగోవచ్చితిని దెవరించుచుండుట కిటసింపు. ఇది అందరికన్న తురుష్కులకే ప్రమాదకరము గాన తురుష్కులు దీని కంగీకరింపరు. స్ట్రేట్సు అంతర్జాతీయోపయోగము గలదని కర్జన ప్రభువుగారు వాదించిరి. అటులైన ప్రపంచమున నీరుగల ప్రతికటాకము లంతర్జాతీయోపయోగము గలవని సిద్ధాంతము జేయవచ్చును. ఇంతియగాక డార్జిలంపుసంధిలో అంగ్లేయుల వారి వ్యాపారముగూడ బహు స్వల్పము. యునైటెడ్ వారు ఈవ్యాపారు, యితరరాజ్యముల యెడలే చాలగ నడుచును. అందున ఈవ్యాపారు సుధిమరతుల కనుకూలపడరనిన ఆశ్చర్యములు లేవు.

అల్ప సంఖ్యాకుల సమస్య

ఇక తుర్కియట్టుపట్ల మన్న అల్పసంఖ్యాకుల విషయ మింతయోజితము. వారికి కాలి చేతున్న ప్రయత్నించుట యనగా, వారికి బలవంతమున వాగ్దానముల కొనబడు గాదు. తురుష్కులతో సంధిజేసికొని, స్నేహపూర్వకముగ నుండుదని అల్పసంఖ్యాకులకు బుద్ధిగలుపుచు యుచియు. మనదేశమున బోలె ప్రత్యేకసాంఘిక వాతవిధ్యము వారికి నీలవలెన్న తుర్కివారు వెండియరని నాజుభి. పూయు.

అల్పసంఖ్యాకుల బ్రిటిషువారు తుర్కియై

యనూయ గలిగియుండిరి

కేవల ప్రభువుగారు ఈజిప్టు కరిపాలించుటకై పంపబడిన నాటినుండి బ్రిటిషువారు తుర్కియై యనూయసరలై యున్నారు. ప్రస్తుతము ముసల్మానురాజ్యములు బలహీనములై యుండిన, ఇతిరాజ్యములను అంగ్లేయజేతమునకు కాంతి లేదు, నెమ్మదిలేదు, భద్రములేదు. మధ్యఆసియానుండు బ్రిటిషువారు నైతికబలమును గోలుపోయి ఇతరజనులకుకన్న నెక్కుడు బలహీనులైరి. ఏదేశము తమతలంపునీర్ణయము నని తలంపబడెనో ఆదేశములే తమకు ప్రతిబాల్మయినవి. వాని గోలుపోవుటకు ఇంగ్లండు సిద్ధపడియుండలేదు.

ఆరబ్బుల స్వతంత్రము

ఆరబ్బువారు యుద్ధసమయమున తురుష్కులవై తిరుగబడిరి. ఇందులకు కారణము వారు బ్రిటిషువారి వాస్తవ్యంభలలో బడుటకు గాదు. ఒకవిదేశీపరిపాలననుండి మరెయొక విదేశీ పరిపాలనమున బడుటకు వారిచ్చగించలేదు. జన్మ హక్కులగు స్వతంత్రము నందటకే వారు తిరుగబడిరి. అంగ్లేయులు ఆరబ్బులకు స్వతంత్రమిచ్చెదమని వాగ్దానము జేసిరి. కాని చర్యలుగాదు మెసపొటేమియును ఆరబ్బులకు నిచ్చుటలు వాగ్దానములు చేయలేదనిరి. ఆరబ్బువారికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము రావలెననియు అందరికోరిరి. అయిన ఇంగ్లండు యిచ్చగించునా? ఇతరచాక అట్టిమాచన లేనియు మనము జూడము. మహమ్మదీయులందరకలసి చేతులనీసిన జేమనగా ఆరబ్బువారికి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము యెంత వ్యయమున నేమి యిప్పించవలెను.

ఆసియాంతర్జాతీయోద్యమము

ఇందులకు ప్రాచ్యదేశములందరు నైకత్వము కృషిసంబంధములు ఆసియా అంతర్జాతీయోద్యమము యోజనాగర్భమున మూర్తినీ చాల్చుచున్నదనుటకు సేకనూచనము గలవు. మెసొటో, కాబూలు, అంగారా రాజ్యముల యధికతులు చెలివి నెలకొల్పబడె సుధిని జేసికొనిరి. ఈ సంధి వరకులకు ప్రపంచము వచ్చినపుడు మాండేలురాజ్యములవారు గూడ నొకొందును. జపాను చీనావారలకుల అంతరికలనములు, ముసల్మానులు పోగొట్టుకొని, ఈ యుద్ధమునను ప్రవేశించి, నాయకజేతము లగునటు నిస్సందేహము. ఈ యుద్ధమును స్వచ్ఛమని కొందరిని. కాని, క్రైస్తవజనులవారు ఆసియా అల్ప

వారిని పెట్టు బాధలు యింత తిలకించిన ఆ సియోంక
 భారతీయోద్యమము నిర్మూలనము వభిక్తుర్నితేంద
 గలవన నానన్యకము. "ఆసియా ఆసియావాసులది,"
 'అసియా యాసియావాసులది' అను సిద్ధాంతములు ఇనుల న్యూడ
 యముల స్థిరముగ నాటకొనినవి. దేశేతరద్యమము బట్టియు,
 తూర్వభారతీయోద్యమ బట్టియు భారతభూమి ఆ యోద్యమ
 వన యొందిత నానన్యకాన మాత్రమిండు ననుట నిజము.

ఖలీఫా నియోజనము

తురుష్కులు ఖలీఫాల నెన్నుకొనినవిషయమున కొంత
 తెప్పలసియున్నది. తురుష్కులు మహమ్మదీయమతము కట్టి
 నేరైన తప్పులుజేయ జూనిన వానిని నిరసించి, తిట్టుటకు మేము
 వెనుదీయముగాని, ఖలీఫా నుసరయినకాస్త్రు విధానముగ నెన్ను
 కొనటకు బూనితి. తర్వాతముననున్న ఖలీఫా మహమ్మదీయ
 ప్రపంచముచే నెన్నుకొనబడితి. ఇక ఎక్కడెక్కడ పక్షమువారు
 తిట్టిపూవారి ప్రోత్సాహములను ప్రబలివారు. అట్టి బుద్ధిహం
 ద్యములకు గడంగుట ప్రమాదకర మని నేను హెచ్చరించు
 చుంటిని.

ఆంగ్లేయపరిపాలనము

భారతదేశమునకు (బ్రిటిషుపరిపాలనము కలన కిలుత్తు
 మంచి రెండును కలిగినవి. అందుక కీర్తి, అవకీర్తుల రెండింటికీని
 (బ్రిటిషువారు బాధ్యులు. ప్రస్తుతము భారతదేశమున ప్రబలివ
 యాదోశము, అసర్పిష్టి కారణభూతులు, ఇంగ్లండువంతును,
 యీదేశమునందును గలకొంతమంది శ్యామదృష్టిశని రాజకీయ
 వేత్తలే. సహాయ నిరాకరణవాదుల నిరంకుశులని కైలుల
 పాటజేసి, నాయకు లైనవారికి మర్యాద గూడ లేకొంతక
 ప్రారముగ జూచుట, వారియొద్ద కింతవర్తన నెలకొల్పుట
 అమానుషము. సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు సహాయనిరా
 కరములగు కైలీల వదిలి సరియైన చర్యలు గడంగిరి. కాదుల
 కమిషను నియోజించుట ఆసమజంము, అభ్యర్థము.

వలసరాజ్యముల భారతీయులు

వలసరాజ్యములందు భారతీయులను చాల నూతముగజూచు
 చున్నారు. వారిపై దౌర్జన్యముగూడ పురికొల్పుచున్నది. ఎవరుజూచిన
 ఆయికోపియులను, ఆసియావారికి విరోధభావ
 ములు ప్రబలిపోవుచున్నవి. (బ్రిటిషువారు తగవుల దీర్చకలయు
 జినన కట్టు మెలంగవలెను. (1) పది సంవత్సరములలో గాక అంతకు
 లోగా సంస్కరణముల అనుజూతకట్టుబడి, దిగ్విజయమునొంది
 గవాలేవా యని పరిశీలించుటకు రాజులు కమిషను నియోజిం
 వలెను. (2) సింలా కైలులతో ప్రభుత్వములకుగల సంబంధ
 ము (3) ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యత కలిగియుండునట్లు సం
 స్కరణము లమలులోబెట్టుటయు (4) సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ
 స్వపరిపాలనము తక్షణమే ప్రసాదించవలెను. ఈ విషయములు
 గూడ ఆకమిషనువారు విచారించవలెను. కైలులనున్న వాయ
 కులసందరి తక్షణము విడుదల జేయవలెను. వారిలో అనేకులు
 నిరపరాధులు.

కాంగ్రెసు

4 ఆంధ్రులు యిచ్చిన వారెల్ల కాంగ్రెసుకు నోటెట్లు.
 దాన్ పార్టీవారు ననుసరించిన కాంగ్రెసు ప్రజాసామాన్యలజే
 యైనను, వారికోరకు నేర్పరకబడినది గాదు. సంస్కరణసభల
 మనము స్వాధీన ప ఆ చు కొనిన సింలా కైల్వోహం ప్రభు
 త్వములను ప్రతిఘటించుటకు మంచి సమయముచిహ్ను. ఇంతి
 యగాక హిందూమహమ్మదీయభిత్తక సభిక్తుజేయుటకు కా
 సనసభ లువయోగపడును. మనము సంఘపరిశీలన బాధ
 కలుతుటకు, నాయకుల యభిప్రాయముల దిగివీసుటకు కాసన
 సభ లుచిత్తస్థాములు.

ప్రత్యేకసాఫిక ప్రాతినిధ్యమునకు నేను ప్రతిహేద.
 అయిన ప్రస్తుత భారతదేశస్థితిబాని : ధిరే యూనిధానమునకు
 లొంగ వలయును. కదపట నేను తనుకు జెప్పుచియుంటి,
 హిందూమహమ్మదీయ సభిత్తను అభివృద్ధి జేయవలెను.
 ఈ యుపశాఖము ముగిసితిమవారి సభ ఆపబడెను.
 మరల తేపు సమావేశమగును.

100 కి నూరు గుణమైనవి.

సా-పా-యూ-నే - సా

అను జ్ఞానధమున నేనింటిచే క్రమము తప్పిబయట
 చేరుట, బయటచే కన్నుకు కలుగుకొన్నట్లు మైల అమితముగా
 పోవుట, మార్పు గడవణ మొనగలగునది. పూచీగా ముడుచును.
 గుణమియ్యనివో నైఋతి వాచనీయబడును.

HAKIM ABDUL HAJI,
 P. O. Kamtaul,
 Darbhanga B. & O.

దేశీయ వార్తలు

జిబ్బిలుపూరు జాతీయ పతాకము

ప్రజల కాసనోల్లంఘన ప్రయత్నములు
 రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారి 1-2 ప్రకటనములు

6000 మంది స్వరాజ్యపతాకములను బూని డోరేగింపు జరుపుట

పంజాబు రాష్ట్రీయ సభ

అఖిల భారత నాయకులు వచ్చుట

వంగ రాష్ట్రీయ సభ

బాబూ శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారి ప్రసంగము

రాజప్రతినిధి - ఉప్పు పన్ను

సమష్టి కాసనోల్లంఘనమున కిప్పుడు మంచితరుణమును సాధనమును లభించె నన
 హరదయాలునాగుగారు నుడివిరి.

అహమదాబాదు మిల్లు పనివాండ్లు

నిన్న (1 తేదీ) ని సమైక్యట్టిరి- ఆంధ్రానుగారు చేసిన ప్రయత్నములు సాగలేదు.

హిందీ రాజకీయ సభ

పురుషోత్తమదాసు టాండనుగారి అధ్యక్షతక్రింద కాన్పూరులో జరిగినది

జిబ్బిలుపూరులో స్వరాజ్య పతాకముల డోరేగింపు

6000 మంది వచ్చిరి

మంతలసభ సెయోనీతో జరుగునది

26 వ తేదీని సెయోనీలో మహాత్మా భగవాన్మినుగారి
 అధ్యక్షతక్రింద మండలసభ జరిగినది భగవాన్మినుగారు కాగవుర
 మున ఆసహాయయోగా క్రమము నేర్పరచిరి ప్రజలు జేయవల
 విన మని లెలుపురు వారు గంభీరవ్యాసము వొంగిరి.
 27 వ తేదీని భగవాన్మినుగారు కథకు రావీలులేక పోయి సం
 దున రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి శ్రీయుల లక్ష్మీనాసింగు
 గా కధ్యక్షత వహించిరి. జిబ్బిలుపూరు జాతీయ పతాకమును
 నూర్చి యావకారాయణు, దుర్గాశంకర మెహతా, అబ్దులరాఫు
 గార్లును అధ్యక్షుడు నువ్వనీచిరి. పతాక సందక్షణము ముఖ్య
 కర్తవ్యమున తీర్మాన ముజూరింపబడెను.

28 వ తేదీని బాబాభజంత్రిలతో జిబ్బిలుపూరులో
 గొప్ప డోరేగింపు జరిగినది. 6000 మంది వచ్చిరి. ప్రతివారును
 స్వరాజ్య పతాకములను పట్టుకొనివచ్చిరి. చాలమంది కలకటియలు
 నాది నుండిరి ప్రతివిధిలోను పతాకము లెత్తబడెను. వెంటనే
 170 మంది కలకటియలుగా చేరి భిలాఫతు కథాన గూడ
 స్వరాజ్య పతాకీకాక ముజూరింపబడెను. వారుగూడ నూరే
 గింపునకు వచ్చిరి. (హిందూ)

వంగ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సమావేశము

శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారి కధ్యక్షతవహించిరి
 జాతీయవిద్యను వ్యాపింపజేయుట కాంగ్రెసువారికి

ప్రథమకర్తవ్యము. భద్రులను ధరించవలెను. సంఘసేవ జేయవలె
 ను. తాత్కాలికును నుత్రకమును ప్రజలలో కలుగజేయవలె
 నను తలంపుతో నే నో యొక కా సన ము నుల్లంఘింప
 జూనుటకున ప్రయోజనము లేదు. హిందువులకును మహమ్మ
 దీయులకును గాఢమగుమైత్రి నెలకొనవలెను. జాతీయ్యము
 అత్యుపశానమునకు మూలమగును ఈ జాతీయ్యము పాశ్చా
 త్యుల సంస్కరణము కలన నే మనదేశమునగూడ కలిగినది. నేను
 దేశంపు కానుగారిలో నేకీభవించవలక పోయినందుకు చింతి
 అనున్నాను. స్వరాజ్యమును బడయుటకు అసహాయాద్యమము
 సాధ్యరాజ్యము తప్ప వేరే సాధకమే లేనది నేను నమ్మకమున
 చక్రవర్తిగారు నుడివిరి.

పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ

అఖిల భారత నాయకులుగూడ వచ్చిరి
 30 వ తేదీని ప్రారంభమైన యీసభ 31 వ తేదీనిగూడ

జరిగినది. పంజాబులో చాల గ్రామములలో జోరతనమువారు పూర్తి
 నిజపు బోధింపులనుండుట అగమ్యము. దేరాయిస్కూలుఖానలో
 మంతలసభను జరుపగూడదని అచటిదీప్తికమిషనుకు నిరోధించు
 ట న్యాయవిరుద్ధము. సరిహద్దురాష్ట్రములువారు గూడ స్వరా
 జ్యాంధోళనమున లోడ్వడతెను. హిందువులకును మహమ్మదీ
 యులకును యీ రాష్ట్రమున మైత్రి సరిగాలేకుండుటజే యీ
 రాష్ట్రమునందేగాక దేశమునందరిటను గూడ స్వరాజ్యోత్స
 వమునకు చాల నిరోధము కలుగును. గాంధీ మహాత్ముడు అతీ
 సోదరులు మున్నగు వాడుకుల విమరలయిన స్వరాజ్యప్రా
 ప్తియును చాల దూరమగును గాన నీమైత్రి భంగము కలుగు
 తిరిని హిందూవులను మహమ్మదీయులను గూడ ప్రంత్రింప
 గూడదు. అట్లు ప్రవర్తించుచున్నవారికి కాంగ్రెసు నాయ
 కులు హితోపదేశ మొనరించి వారింతుల నను తీర్మానము
 లుజూరింపబడెను.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ మితవాది సంఘము

సతారాలో మెయి నెలలో జరుగును

సశ్యాకసంఘము నేర్పరచిరి. కాసనసభ్యుడు ఆర్. ఆర్.
 కేలుగారిని సశ్యాకసంఘాధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనిరి. సర యిబ
 హిం రహింతులూ పురుషోత్తమదాసు భావరూనుగర్లలో
 నొకరి సభ్యునిగా నెన్ను కొనదగునని సూచింపబడెను.

నాకాదీక రిక్షక చట్టమును ప్రెంచికాసనసభలో
 వేరేపెట్టిరి.

విరిపు విప్లవనాయకులు కొందరు ప్రమాణము పట్టుకొనిరి
 తెలియుచున్నది.

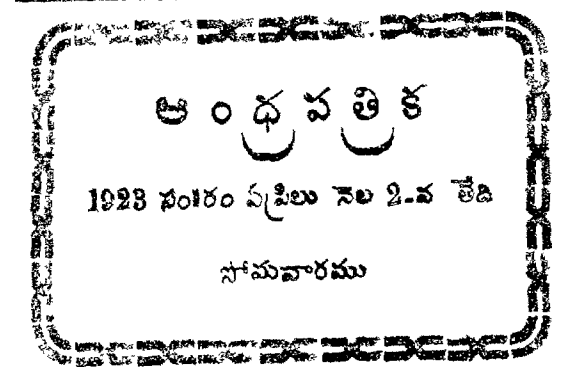
వేతనములు తృప్తికరముగ లేనందున (బ్రిటిషు రైల్వే మని
 వాళ్ళు) సమ్మె (టైక్ మని అంతకును బెడరింతుచున్నాడు.

కార్నర్వక్ ప్రభువుకు ప్రాణాపాయముగ వచ్చుది.
 బ్రతుకునని లోచదు. పురాణాల సమాధులను మట్టికొన్న
 జోవచే. పీఠి చేటుకలమునకు కారణము గావచ్చు నను
 చున్నారు.

రుద్ధిరోద్ధారి సంవత్సరాది సంచిక

సంవత్సరాదిసంచికలు తయారైనవి. చందా దార్లకు పి. పి. ల పంపుట ప్రారంభించితిమి. నెంబర్ల వారిగా గోళ కొంతమందికి రవాణా చేయబడుచుండును. దినపత్రిక సంవత్సరచందాదారులకు ఖరీదు 1-0-0. వారపత్రిక చందాదార్లకు, దినపత్రిక సంవత్సరచందాదార్లకు ఖరీదు 1-4-0 నిర్ణయించబడినది. ప్రతి సంచికకు తపాలవ్యయము 0-4-0. మొత్తము రుసుము 0-2-0 లిగులుబడి యగుచున్నది.

భాషాభిమాను తెల్లరు తప్పక స్వీకరించి మా యద్యతమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నాము. వ్యవస్థాపకుడు.

సర్వవంతము సభ

శ్రీ సచ్చిదానందసంఘపక్షమున నేర్పాటు చేయబడిన సర్వవంతసభ గతమాసము చెన్నపురిలో 29-వ తేదిన ప్రారంభమై, నిన్నటితో ముగిసెను. ఇట్టి సమావేశము నేర్పాటుచేసి జను ప్రదముగ నిర్వహించిన, సచ్చిదానంద, సంఘము వారి నెంతయు కొనియాడవచ్చును. మతవైషమ్యము లింకను అంతరింపలేదు. మహమ్మదీయ ప్రపంచముపై క్రైస్తవప్రపంచము ద్వేషము జూపుచున్నది. హిందూమహమ్మదీయ మతస్థుల మధ్య, అక్కడక్కడ వైషమ్యబీజములు మొలకెత్తుచున్నవి. ఇట్టి సమయమున, అన్ని మతములవారును ఒక్కవేదిక నలంకరించి, ఒకరి యభిప్రాయముల నింకొకరు సాదరభావముతో ఆలకించి సమరసబుద్ధి గనుబటుట కవకాశము గలుగుట గొప్ప విశేషము. వైషమ్యములకు, అజ్ఞానము మూలకారణము. జ్ఞానతేజము ప్రసరింపగానే, పోరాటము లంతరించును. భిన్నాభిప్రాయములు గలవారికి గూడ నొక యాధారము గల దనియు, వారుగూడ సత్యములో నొక్కభాగమును గ్రహించి రనియు, కనుగొన వీలగును. ఎవరి విశ్వాసము వారికి సత్యమయినను, హేతుజ్ఞానమువలనను అనుమాన ప్రమాణమువలనను, సర్వమును సత్యమే యనియు, చరాచరప్రపంచమునందు అసత్యమే లేదనియు, స్వల్పాంశమునే గ్రహింపగల జీవికి సత్యమంతయు గోచరింపక తాను నమ్మినదే సత్యమని గ్రహించి ఇతరుల నమ్మకములను అసత్యము లని తలచు పనియు, జూడవచ్చును. ఒకరి దృక్పథము నింకొకరు గ్రహింపలేకబోవుటచేతనే, మనస్ఫర్థులుడయిండును. కలహములు పెచ్చుపెరుగును. అన్ని మతముల వారును, తరుచుగ గలసికొని, సంప్రతించు కొలదియు అసహనము దొలగి సహనము ప్రవర్ణిండు. భ్రాతృభావ మలవదును. అమెరికాలో జేరుక సమావేశపరుపబడిన, మతముల సమావేశమునందు ఒకరిభావము లొకరు గ్రహించుటకు వీలయ్యెను. శ్రీ వివేకానందులు వేదాంతమతమును బోధించి, వాళ్ళుత్తులను దిగ్భ్రమయిండు మంచి

రి. మతసమానమునకు వేతాంతమత మెట్లు దారి జూపునో చెలిపిరి. ఇట్టి సమావేశములు తరుచుగ జరుగుటకు ఏ లయనచో, ఎక్కుడు లాభము కలిగెడిది. సచ్చిదానందసంఘమువా రేర్పరచిన సమావేశమువలన, వివిధమతములవారును, ఒకరి నొకరు గ్రహింప సాధ్య మయ్యెను.

జతీణ హిందూదేశము, శంకర, రామానుజ, మధ్వాచార్యుల జన్మస్థానము. అట్టి ప్రదేశమునందు, పూర్వ సామ్రాజ్యదాయము లింకను నిలిచియున్న పని, ఈ సమావేశమున సువ్యక్తమయ్యెను. ప్రతిమతమునుగూర్చియు, ఆయామతసిద్ధాంతములం దభిమానము గలిగి వానిని తరచి జూచినవారు ఉపన్యసిం చిరి. ఒక మతమువారి భావముల నింకొక మతము వారు కడుగారవముతో నాలకించిరి. ఇతర మతములను తృణీకరింపరయిరి. సాధ్యమగునంతవరకు వివిధ మతముల సారమును వెలిబుచ్చుటకు ప్రయత్నింపబడెను. అన్ని మత గ్రంథములపై నను, అందరు మత కర్తలపై నను, అవతారపురుషు లందర పై నను, పూజ్యభావము జూపబడెను. అసూయా భావము గనుబడదయ్యెను. హిందూదేశమునందు జాత్యైకత బలపడుట యవసరమగుచున్నది. ఇట్టి సమావేశములు ఇమ్మహాప్రయోజనమును సాధించుట కెంతయు తోడ్పడగలవు. క్రైస్తవ మతమును గూర్చి యుపన్యసించిన హాగ్నగారు దప్ప మిగిలిన యుపన్యాసకు లందరును భారతీయులే. హాగ్నగారు మాత్రము, నమ్మిన క్రైస్తవ మతము నమ్మవలెను, లేనియెడల తరణిసాయము లేదని చెలిపినను, క్రైస్తవులలోగూడ నిట్టి యభిప్రాయము మారుచున్నటుల విదితమగును. పాల్ అప్పాస్వామిగారి యుపన్యాసమునంద, హైందవదృక్పథము గలదు. క్రైస్తవమతము పాశ్చాత్యదేశములకుబోయి అక్కడనుండి సిద్దేశమునకు వచ్చుటకు బదులు, ప్రాచ్య ప్రపంచమునందే మొదటినుండి వ్యాపించి యున్నచో, అయ్యది నూతన రూపము దాల్చిడి. భగవంతుడు లేండియు, తల్లియు, స్నేహితుడును, నాథుడును అగుటయు గాక, క్రైస్తవులవలె కుమారుడు గూడ నని గ్రహించుటకు, హిందువునకు కష్టము గాదు. యశోద శ్రీకృష్ణుని క్రీడలలో లీనమై తరించెను. అట్టితరి, పాశ్చాత్యపు విషవరీలు గనుబటచెడి అసహనభావమునకు కారణ ముండజాలదు. క్రీస్తు బోధించిన ధర్మముల నాచరించుటకు హిందువున కెట్టి యభ్యంతర ముండజాలదు. ఆ మహామహాడు గనుబటచిన త్యాగోత్పత్తవలెను మెచ్చనిహిందువుండదు. భగవంతు డా రూపమున నవతరించె నని యంగీకరించుటకును ఇతడు వెనుదీయడు. కాని, హాగ్నగారివలె మోక్షమునకు మరియొకమార్గము లేదనిమాత్రము వాదించడు.

శర్యగాని గలుగనపు డెల్ల ను భగవంతుడవతరించుచున్నటుల భావించెడి హిందువు, మహాపురుషులు ఏదేశమునం దుద్భవించినను వారిని గౌరవించు ను. వివిధమతోపన్యాసములను శ్రద్ధతో వినినవారికి అనేక సామాన్యాశములు గోచరించెను. జీవుడు తన సొతుచిత నరిస్థితులను చాటి అనంతనితో జేర ప్రయత్నించుచున్నటుల, సామాన్యముగ సంగీకరింపబడెను. ప్రతివారి యనుభవములందును ఇట్టి యాతురము బొడగట్టును. సర్వమును తుణికిమని వాదించెడి జాధులుగూడ, కర్మబంధము ఈ యనుభవములనన్నిటిని బంధించుననియు, జీవుడు నిత్యుడను భావమును గలిగించుననియు, నేను అనునచోకటి గలదని స్ఫురింపజేయుననియు, నిర్మాణము బొందిన పిమ్మట, నిట్టిభావము తొలగి ధ్యానియందు లీనమై పోవుననియు అంగీకరించెదరు. స్వప్రయత్న బలమువ

లననే నిర్మాణమునుబొందుటకు ప్రతివాణిని సాధ్యమగుననియు, ప్రతి ధర్మము ననుష్ఠించుటచేతనే మానవుడు తరించుననియు, జాధమతము బోధించెను. మానవప్రయత్నముపై జాధమత మెక్కుడుదృష్టిని నిలిపెను. భగవానునిగూర్చి ఏమియు జెప్పక పడలేదు. ఇంతమాత్రముచే జాధమతము కళంకితము గాజాలదు. ఎవరిధర్మమును వారనుష్ఠించుచుండ వలయుననియు, ఘము ఈశ్వరునకు విడిచిపెట్టువలయుననియు, గీత బోధించుచున్నది. క్రియలో జాధమతముగూడ నిలులనే డెలుపుచున్నది. నీతి పర్వము విషయమై జాధమతము కడునిష్కర్షయగు నియమముల నేర్పరచెను. అహింసనుగూర్చి అసందిగ్ధముగ బలికెను. సత్యముయొక్క ఒక్క కొనపై నెక్కుడుదృష్టిని బటవెను. క్రైస్తవమతములులగాకుండ, దుఃఖనివారణమునకు స్వప్రయత్నములు చాలవనియు, భగవంతుని కుమారుడగు క్రస్తును చేపట్టిన గాని పూర్తిగ తరింప వీలులేదనియు డెలుపుచున్నది. ఇది వేరొకకొనపై దృష్టిని నిగుడించినది. కాని అంతమాత్రముచే స్వప్రయత్నముల యావశ్యకతను క్రైస్తవమతము నిరాకరించెననిజెప్ప వీలులేదు. ఎట్టివిత్తమును నాటడో, అట్టి ఫలమునే కోసెదరని, చెప్పట, కర్మసిద్ధాంతమున కనుగుణముగ నున్నది.

క్రైస్తవులు భగవంతు చొక్కమారు మాత్రమే యవతరించెనని నమ్ముచున్నను, పెక్కు దేశములందు పెక్కు కాలములలో భగవంతు డవతరించునని నమ్మెడి హిందువు, క్రైస్తవుని విశ్వాసమును తృణీకరింపడు. నీతిపర్వముగూర్చి, మతము లన్నియు కొలదిగనో గొప్పగనో పట్టుదల జూపుచునే యున్నవి. అట్టితరి పోరాటమునకు తా వేమిగలను? అసహనమున మిన్నంటె నని పేరందిన మహమ్మదీయమతపు సిద్ధాంతములను పరిశీలించిన, వాని యందు అసహన మెక్కడను గానరాదు. మహమ్మదీయు లొనర్చిన దుర్మార్గముల గూర్చి కట్టుకథలనేకములు వెలువడినవి. మతసారమును గ్రహించ జాలని దురావేశపరులు కొందరు, ఆయాప్రదేశములందు అసహనముతో బ్రవర్తించి యుండవచ్చును. కాని, ఇక్కాలమున నింకను వెనుకటి సంగతులను గూర్చి తలపోయుట, హిందువులకు గాని మహమ్మదీయులకు గాని పాడిగాదు. మహమ్మదీయమతసారమును, కడు హృద్యమముగ వివరించి, సభ్యుల ప్రశంసకు పాత్రు లయిన అహమద్ బాచ్చా సాహేబుగారి నెంతయు సభింపించెదము. వీరిజోలు ప్రచారకులు బతులుడేరి, మహమ్మదీయ మత సిద్ధాంతముల నితరులకు డెలుపుచో, వైషమ్య బీజము లంతరించు ననుటకు సందియము లేదు. మహమ్మదీయమతము ఆల్ ఖురానును ప్రమాణముగ సంగీకరించుచు మహమ్మదును ప్రవక్తగ గైకొనుచున్నను, ఇతర ప్రవక్తలను నిరాకరించుట లేదు. మహమ్మదునకు పూర్వపు ప్రవక్తలను గౌరవించుచున్నది. సత్యము అనేముఖముల వెలువడు నని యంగీకరించుచున్నది. భగవద్జ్ఞానము ఒక్క జాతి వారికే గాక, అన్నిజాతులకును లభించుటకు సాధ్యమగునని యంగీకరించుచున్నది. అది ఏ పేరుతో నున్నను ఇబ్బంది లేదని భావించుచున్నది. మహమ్మదును ప్రవక్తగ సంగీకరించుచున్నను, ఇస్లాం మతము అతనిని పైతము భగవదవతారముగ సంగీకరించుట లేదు. భగవంతునికిని మానవునికిని మధ్య రాయబారి యవసర మని తలంచుట లేదు. మానవుని పాపరహితునిగ గావించుటకు దైవమునకే శక్తిగలదనియు, పాప మనునది వస్తుతత్వమున లేదనియు, సంగీతక్రవీణుని హస్తములలో ఏవాద్య మయినను చక్కగ మ్రోగి త్రుతికటపు గ నుండక, అనందము నిచ్చునటులనే భగవానుని నైపుణ్యము

వలన ఎట్టిభావ మయినను మార్పుకెంది ఆనందము గొల్పుననియు జీవుడు భగవంతుని జేసిన పిమ్మట భగవంతుని గాంచి జీవుడును, జీవుని గాంచి భగవంతుడును ముదముందెడ రనియు, ఇరువురును విడిగ నన్నను ఒకరి యానందమునం దింకొకరి యానందము మగ్గుమగు ననియు, బాహ్యసాహేబు గారు జెలిపిన సంగతులు, సభ్యుల కామోదకరముగ నుండెను.

హిందూ మతమునం దంతర్భాగము లగు అద్వైత, ద్వైత, విశిష్టాద్వైత మతములు త్రివిధ సిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించుచున్నను, వీనిలో నొకదాని కింకొటి సంబంధించి యుండుటయ గాక, శ్రీనివాసాచార్యుగారు దెలిపియుట ప్రపంచమునం దలి మతముల నన్నిటిని ఈ మూడువిభాగములక్రిందకు దీసికొని రావచ్చును. మరియొకవిధముగ విభజించుటకు వీలుగనుపించదు. జీవుడు, బ్రహ్మ, ఈశ్వరుడను త్రివిధాంశములు గలవని, మతము లన్నియు సామాన్యముగ సంగీకరించును. ప్రకృతి వ్యావహారిక సత్యము గాని నిత్యసత్యము గాదనియు, మాయచే నది సత్యమని గోచరించుననియు, మాయ అనిర్వచనీయ మనియు, మాయను సత్యమని గాని అసత్యమనిగాని చెప్పవీలులేదనియు, జీవుడు తాను భగవంతుడ నని గ్రహింపలేకుండుటకు అవిద్యయే కారణ మనియు, సముద్రమునందలి కెరటమును ప్రత్యేక మని భావించునంతవరకు ప్రత్యేకముగ నుండుననియు, సముద్రములోని భాగమని గ్రహించినపుడు దాని ప్రత్యేకత పోవునటుల, జీవుడు తన నిజస్వరూపమును గ్రహించిన పిమ్మట తానే పరబ్రహ్మము నని గ్రహించుచున్నాడనియు, అద్వైత మతము దెలుపుచున్నది. భగవంతుడు వేరని భావించుచున్నంతవరకు, జీవుడు భగవంతుని కి భక్తుడై దాసుడై యుండును. ప్రత్యేక భావము దొలగిన పిమ్మట, పరమాత్మజీవాత్మల కైక్యము గుడురును. అద్వైత సిద్ధాంతమునందు, ద్వైతమును విశిష్టాద్వైతమును అంగీకరించెడి యంశములు గలవు. శ్రీశంకరాచార్యులు వ్యావహారికప్రపంచము సంగీకరించుటచే, ప్రపంచవ్యవహారములలో ఇతరులతో సంఘర్షణ గలుగజాలదు. జగత్తు నిత్యసత్యమను ద్వైతమును, జగత్తు భగవంతునివై నాథారపడి యుండునని దెలిపెడి విశిష్టాద్వైతమును, వ్యవహారమునందు అద్వైతములతో ఏకీభవింప గలదు. అద్వైతమతము, భక్తియొక్క యావశ్యకతను నిరాకరించుటలేదు. శంకరుడు మహాభక్తుడని గ్రహించుచో దీని సత్యము తెలియగలదు. కర్మల యావశ్యకతను గూడ నిరాకరించుటలేదు. అందుచే మీమాంస మతమున కిది విరుద్ధముగాదు. భగవంతునిలో జీవుడు గలసిపోవునని అద్వైతి నమ్మువచ్చును. భగవంతునిజేరి, జీవుడు సదా సేవజేయుచుండునని విశిష్టాద్వైతి భావింపవచ్చును. కాని, చరమావస్థను గూర్చి ఎట్టి భేదాభిప్రాయ మున్నను, భక్తిజ్ఞానవైరాగ్యములు భగవంతునిజేరుటకు సాధనములని అన్ని తాఖిలవారును అంగీకరించెదరు. భక్తినిగూర్చి యొకరను, జ్ఞానమునుగూర్చి యొకరును, ఎక్కుడుగ నొక్క వక్కాణించవచ్చును. కాని, త్రివిధమతములలోను, సామాన్యాంశములు పెక్కులు గలవని గ్రహించుటమాత్రము కష్టముగాదు.

మతము కేవలము సిద్ధాంతములలో నిమిడి యుండలేదు. ప్రతివారి యనుభవమునందును మతము నిబిడికృతమైయున్నది. మతమును సిద్ధాంతపటచుటకన్న, ఎవరికేవారు గ్రహించుట సులభసాధ్యము, ఫలప్రదము. వైకి గనుపించెడి మతములను లెక్కించుటకు సాధ్యమైనను, నిజ మాలోచించిన లెక్కలే

నిమతములుగలవు. ప్రతివారికిని మెక్కిక్క మతము గలదనినను, అశ్చేష్టముగాదు. భగవత్ స్వగృ ముహూర్త కాలమయినను ప్రతివారికిని గలుగుచుండును. ప్రతివారును భగవద్ జ్ఞానమును పొందుట కర్హులు. ఈ జ్ఞానమువలపురకు పలువిధముల నలవడును. ఎఱిసంస్కారమున కనురూపముగువిధమున వారి జ్ఞానమును గ్రహింపగలుగుదురు. అందుచేతనే ఋషులెట్లుల వేర్వేరో, మతములును అటులనే భిన్నమని దెలుపబడెను. సత్యపదార్థమునకు అసంతముఖములుగలవు. ఈ ముఖములలో ఒక్కొకటి ఒక్కొకరికి గనుపించును. ఒకరికి హృద్గతమయిన సత్యము ఇంకొకరికి హృద్గతము గాకబోవచ్చును. అంత మాత్రముచే, పరుల మతవిశ్వాసములను నిరసించుట గాని, తృణీకరించుటగాని దోసమగును. తనను ఏవిధముగ గొలిచిన అవిధమగు ఫలమిచ్చెద నని గీతలో భగవానుడు దెలిపియున్నాడు. అందుచే, ఎవరివిశ్వాసముల ననుసరించి వారు తమధర్మమును నెఱవేర్చుచు, ఇతరులవిశ్వాసములను గారవించుచు మెలగు నెడల ప్రపంచమున సంక్షోభ మంతరించును. మతము యొక్క సారము, క్రస్తుతసమయమున గాంధీ మహాత్మునియందు మూర్తీభవించి యున్నది. మతధర్మానుష్ఠానమును నిష్కర్షగ గావించుటచేతనే మహాత్మునివై ఎల్లర దృష్టి నిలిచియున్నది. క్రీస్తుత్వాగమును, బుద్ధుని అహింసావ్రతమును, శ్రీ వైష్ణవుని ప్రపన్నతనను, అవతారపురుషుల మహిమను, ఆతనియందు వివిధ ప్రజలు గూచుచున్నారు. ప్రతిమతమువారును, తమ మతకర్తలగుణము లాతనియందు గనుపించి నటుల భావించుచున్నారు. ఆగాఢానుగారు గాంధీ నిజమగు మహాత్ముడయి డుండి, హోమ్సుగారు గాంధీని క్రీస్తువంటివారనిరి. సర్వమతసభలో నిన్నటి దినము యం. ఓ. పార్థసారథి అయ్యంగారు ముచ్చటించుచు, గాంధీ యొక్కడే ఆధునిక ప్రపంచమున వైష్ణవప్రపన్నుడనిరి. మత మనన నెదియో గ్రహించుటకు, గాంధీనిదర్శనము సరి పోవును. సర్వమతమహాసభల బోలిన సభలవలన, మతసహనమును, భ్రాతృభావమును ప్రవర్ధిల్లుట కెంతయేని అవకాశము గలదు.

జాతీయ పతాకము

జబ్బులుపురపు జాతీయపతాక కథను వేరొకచో ప్రచురించితిమి. అధికారుల తొందరపాటు వలన, అసహాయోద్యమమున కెట్టిలాభము గలుగుచున్నదో, ఇందువలన గ్రహింపవచ్చును. అసహాయోద్యమము ఏ కారణముచే నయినను మృదగించినను, అధికారులు ఎప్పుటి కప్పుడు తగు ప్రోద్బలము కలిగించుచుండురు. కాంగ్రెసు నాయకులు జబ్బులుపురమునకు వెడలగ, మ్యూనిసిపలు సంఘమువారు వీకికి అడ్డనును నమర్చింపకుండ, డిప్యూటీ కమిషనరుగారు నిషేధించిరి. బానుహాలులో సభ జరుగకుండ నాటంకపరచిరి. జాతీయపతాకమును బానుహాలుపై చెట్టగూడ దనిరి. ప్రజలు తమ ఆత్మగౌరవమును జూపుటకు, సాత్వికనిరోధ మవలంబింప నిశ్చయించిరి. పతాకమును చేబూని నాయకులు కొందరు వెడలగ, వారిని అరెస్టు జేసి, పిమ్మట వదలిరి. ప్రజానియుక్తు లగు మ్యూనిసిపలు సభ్యులలో, 14 మంది రాజీనామా నిచ్చిరి. జబ్బులుపుముజిల్లా మేజిస్ట్రేట్టుగారి ఉత్తరువుక్రింద, జాతీయ పతాకమును ప్రభుత్వము వారు స్వాధీనపరచి కొనిరి. ప్రజలలో నిందువలన అసంతృప్తి మిక్కుట మయ్యెను. పతాకమును నిలువజెట్టుటకు ప్రజలు తమకే క్రీస్తుతను వీనియొగింప నిశ్చయించిరి.

మార్చి 28 వ తేదిన, పతాకపు ఊరేగింపు ప్రభవముతో జరిగెను. ఆరువేలమంది ప్రజలకుపైగ వెడలిరి. ప్రతి వీధియందును పతాకము నెలకొల్పబడెను. ప్రతివారును తమమాస్త్రములలో పతాకము ధరించిరి. ప్రజల యుత్సాహము మితిమీరిెను. 170 మందికి పైగ వాలంటీరులుగ చేరిరి. శాసనోల్లంఘనమునకు అధికారులు ప్రజల కనుకూలపరిస్థితుల గలిగించుచున్నారు. ప్రజాభీష్టమును పూర్తిగ నిరాకరించి, ఉప్పుపన్నును విధించినదలకుగాను, ఉప్పుపన్ను చట్టమును ఎల్లరును ఉల్లంఘింపవలయు ననియు, ప్రజలు ఉప్పులేకుండగాని కొంచెము ఉప్పుతోగాని సరిపెట్టుకొనవలయు ననియు హరిదయాల్ నాగుగారు సలహా నిచ్చుచున్నారు. గవ్యస్థానమును త్వరలో జేరు విషయమున, ప్రజోత్సాహము లెగ్గనటుల సత్యధూరము. సంతతికృషి జరుగుచో, ప్రజోత్సాహము ఫలప్రదమగును దేశమున గలిగిన అనుకూలపరిస్థితులను జారవిడువక, ప్రజ లెల్లరును స్వధర్మానుష్ఠానము గావించి, కృతకృత్యు లయ్యెదరుగాక!

స్థానిక వార్తలు

శ్రీ రామ నవమి ఉత్సవములు:—తాతామత్రి యప్పని పీఠి 17 వ గృహమున కల్లు (8 వ తేదీ జనవారి) కృతి 9 గంటలకు నెయ్యం రంగాచార్యులుగారి పాటకచేరి జరుగును. గేతురు నుండకేళయ్యగారు ఫీడేలు, చదరాను వేణుకాయలగారు మృదంగం, ఎస్. రమణయ్యపెట్టిగారు జలతరంగంబాదా జరుగును.

ఆశ్వవైశ్య ఆయుర్వేదధర్మశాస్త్ర బాల వైద్యశాల - నేపేరి:—చెన్నైలో వేపేరినాన్న యా వైద్యశాల 1911 లో స్థాపించెడిది. 1922 మార్చి నెలలో 1818 మంది చికిత్స చేయబడెను. ఎ.ఎ.లో పాఠపాఠ 48 మంది క్రొత్తవాడు 1800 మంది. శ్రీమతి 78 మంది, వీరిలో 8 మంది పాఠవాడు, 70 మంది క్రొత్తవాడు. ఈశ్రీమతి శ్రీమతి (లేడి డాక్టరు సోదరి గవ్వలంబగారు) చికిత్సచేసెను. పురుషుల డాక్టరు ఎస్. ఏ. పండిగారు చికిత్స చేసెని మాడ వైద్యశాల వారు తెలిపిరి.

ఉప్పుపన్ను హెచ్చించిరి

సమష్టి శాసనోల్లంఘనమున కిది మంచిసాధనము
హరదయాలు నాగుగారు
ఉప్పుపన్నును హెచ్చించునాడ దని శాసనసభకు తీర్మానించినను దానిని నిరాకరించి రాజప్రతినిధి ఆజ్ఞము క్రిష్ణమచట ట్రెజరరు చేసెను గాన సమష్టి శాసనోల్లంఘనము నవలంబించుటకు చుంచి సాధనమును మంచి తరుణముగూడ మనకు లభించెను. దేశీయల దయ ఉప్పును బహిష్కరించుట మొదటివని, అది సాధ్యముకానిచో ఉప్పు వాడుకలో సహనమునైతి తగ్గింపలేదని సారథి మా. నాగుగారు తెలిపిరి.

బొంబాయి స్వరాజ్య పక్షము వారి సభ

నటరాజునుగా రధ్యక్షత వహించిరి
బొంబాయిలో నటరాజునుగా రధ్యక్షత వహించి స్వరాజ్యపక్షమువారి సభజరిగెనది. “ఇప్పుడు లక్ష్నోలో భారతమునకు న్యూదేయోదోవసభ జరుగుచున్నది. సమాధానము ఏమిట కిది తేదీతో ముగియునుగాన ప్రస్తుతము బొంబాయిలో రాష్ట్రీయస్వరాజ్యపక్షము నేర్పరచుట కొంత కాలమునకును నిరాశి దలచెయదలెను. ఈలోగా యాపత్తును చేరదలచుకొనినవారికి, అలహాబాదు తీర్మానములను తెలియపరచి వారి కేర్వణ లెనాడుచేయుచుండెదమి. కాంగ్రెసుగ్రూపును అహూదించిన వారే సభ్యులుగా చేరుట కర్హులగుదురు” అను తీర్మాన ముహూదింపబడెను.

ఈ విషయం ఈ రెండు తరగతుల బాలికలు అన్న ౧౩౩౨
 పాఠశాల పరిధిలోని పాఠశాల ముందుకు వచ్చింది. ౧

పాపానికి నానిసిపటా కూలీలు వేతనములు తప్పి పిక్కముగ
పరిష్కారము కానిచో నమ్మేగట్టునటులు కానించుచున్నది.
అ.త్తరాజీయ వైమానిక సంఘము వారిలో 10 మంది
ఒడంబడికలో సంతకము చేసిరి.

A high-contrast, black and white image of a vertical, oval-shaped object, possibly a tire or a piece of fabric, showing a textured surface and a central vertical crease. The image is oriented vertically and has a grainy, high-contrast appearance. The central vertical crease is a lighter, more textured area that runs down the middle of the object. The outer edges are dark and have a rough, textured appearance. The overall shape is elongated and oval, with a slight curve at the top and bottom. The image is set against a white background.

2-4-1928

విదేశీ

జగలుల్ పాపాగారి విడుదల

లండన్, మార్చి 30:—జగలుల్ పాపాగారి ఆరోగ్యము చెడుటచే వారిని బ్రిటన్ లకునుండి విడుదల చేయవలెనని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు తుర్తవు చేసిరి. జగలుల్ పాపాగారు తిత్తణమే ఆరోగ్య స్థానమునై ప్రాచీదేశమునకు బయలుదేరెదలని తెలియుచున్నది.

జర్మన్ ప్రభుత్వమువారి బంగారుబుణము కుదురితేడు కుదవ ఆశాభం మైనది.

అమెరికను ఆక్రమణపై నికవ్యము

అందరికంటె ముందుగా అమెరికనులకు 10,000,000 బంగారుమార్కులను ఇవ్వవలెనని తాత్కాలికయుద్ధరామము సమయమున అమెరికనుల కిచ్చిన కన్దుల కిచ్చుతున్న మొత్తము 80000000 తో 40000000 బంగారు మార్కులను మైమొక్తిను నుండి తగ్గించవలెనని జర్మనులు ఇచ్చుచున్నట్లే ప్రకటించుచున్నది. 12 సంవత్సరములలో ఒక్కొక్క సంవత్సరమున 8000000 తీర్చవలెనని, తీనిమీద కడ్డీ ముందగుడదు. మొదటి నాలుగు సంవత్సరములలో సాలేనా ఎన్నిమొత్తము జర్మనులు మొత్తము నిచ్చునాటిలో నూటికి 25వ మించరాదను, 5 సంవత్సరములనుండి జర్మనులు ఇచ్చినను ఇచ్చుకొన్నను అమెరికనులకు సాలేనా ఇవ్వవలసిన మొత్తము అంతయు ఇవ్వబడును. ఈ విచారణసంఘమువారు చూచుచున్నారు.

లిబరలుపక్షమువారి సంయోగ ప్రయత్నములు

లిబరలుపక్షమువారు సంయోగముతో పనిచేయుటకు ప్రయత్నములు జరుపుచున్నది. కాని సంయోగము పూర్ణమై టులో అందరు కలిసి పనిచేసిన కలగనున అస్పష్టముగా కనిపి. అంతిమగాని ముందుగా జాతులతో ప్రస్తావించు పట్టు లేనది. ఈ సందర్భమున లాయిడ్ బార్ని, అస్పష్టముగా గడ్డను విడుదల చేసి, అస్పష్టముగా నిరాకరించిరి.

రూపరసితులు

20 ఏండ్లు ద్వీపాంతరవాసము

కొలంబో, మార్చి 29:—కట్టలనుండి తొలగించిన రైలును గూర్చి తంతిమాలకముగ తెలియజేయు నిరాకరించినందులకు పరాగులు జర్మన్ రైల్వే ఇన్స్ పెక్టుకు 20 ఏండ్లు ద్వీపాంతరవాసమును విధించిరి.

రూపరసితులయందు జోక్యము కలుగజేసికొనెదరా యని పిన్ గారిని పిన్ నిగుగా రదిగిరి. కాని కృత్ మాయెను.

బ్రిటిష్ ఆర్థికవ్యవస్థలో విదేశాంగ కాభ్యావ్యయము 219000 పౌనలు తగ్గించబడినది.

తురుష్కులు - మిత్రమండలిలేఖ

అంగారావాన ఆర్థికవిషయములను క్రత్యేకింపవలెనని ముగ్ల ఆలోచింపవలెనని మిత్రమండలికి తెలియజేయు వారు ఆ సూచనను నిరాకరించి మరల సంధిప్రయత్నములను జరుపుటకు తురుష్కులు తమప్రతినిధులను లాసేనుకు బంపవలెనని మిత్రమండలి వారు అంగారావారికి కలు రంపిరి.

ఫ్రెంచి ఇటలీ లేఖతోబాటు బ్రిటిష్ వారి లేఖనుగూడ అంగారా కథవారికి అందజేయవలెనని కాక స్టాంబులోపిలు ప్రహేమిషముకు తెలియజేసిరి. మిత్రమండలి తురుష్కుల కంపిన లేఖను పాయిలకేటుగా రంగీకరించిరి.

తొరికెక్ విధింపబడిన ప్రధానమతగురువుల ప్రాణములను తీయకుండా జేయవలెనని బెర్లిన్ లో నున్న అమెరికన్ రాయబారి సోవిటు ప్రభుత్వమువారిని గూరిరి.

సింహాళ దేశపు రాజ్యాంగ సంస్కరణములనుగూర్చి కామన్వెల్త్ లో కొరిచర్స్ జరిగెను.

సింహాళ దేశపు కానసభ్యులు ఇద్దరు ప్రస్తుతముం దిగ్గాండులో నుండి బయట వారు చెప్పునగుతులను విశేషరాయని వెడితే ఉడగా రదుగ ఈర్వుల సెలవుల పిమ్మట తెలియజేయవచ్చునని గూరుగా రదిరి.

సోవియటుప్రభుత్వము

కామన్వెల్త్

లో సోవియటుప్రభుత్వము క్రత్యేకింపబడిన వారిని నిరాకరించుట లేదనియు వారికి వ్యాయకాసన విధానము, వ్యాయక (వచారము) వారికి వ్యాయకపాలనము లేదనియు లాను సోవియటు పాలనము వాదించలేదని మెక్సికొగాను బయటిదెరి. ఇదివరకున్న అధికారమునే ఇప్పుడుగూడ అంగీకరించెద మనియు క్రొత్త జేయున బెద్దియు లేదనిరి.

ఇండియాలో బర్మా కిరణసాయము కంపెనీవారికి సదుపాయములను విక్రీయకాల్పించు, కీ కీ స్వాతిస్వరీ ప్రభువును ప్రాతమాలకముగ కలుగజేసి కన్న కంకులున్నయు అసత్యములనియు అట్టి కాగిరము లన్నియు స్వప్రేరబడినవిగాని యథార్థమైనవి గాదని మెక్సికొగాను తెలియజేయ ఆమెరికనులు అంగీకరించిరి.

తెనికా గారు

ఇకమిదట ప్రజాపితకేవలమునను, ప్రభుత్వపరిపాలనమున జోక్యము కలుగజేసికొని చక్క బెట్టుటకు వీలు లేదని మిన్నారు. అయినోట మాట వచ్చుటలేదు. నైగలచేతనే కాలము గడపుచున్నది. చాలకాలము బ్రతుకున తోచదనుచున్నారు. ఇంకను చాలకాలము నోటమాటలేక అసహాయధితి యుండువలసినదని విషయనిచ్చి ప్రాణమునకు విరామము నిచ్చెదమని ఆయనభార్యయు అనుచులును అనుగుడుచునుచున్నది. అప్పుడు అప్పుడు, కాదు అని సంజ్ఞ చేయు ననుచున్నది.

బెర్లిన్ ను నైకులు ఇంగ్లాండులో సమాధి చేయబడిరి. 80 మంది బీబిసికి గొంపోబడిరి.

కార్నెక్ ప్రభువు కనుగొన్న సమాధి అసలు టుంటుభామనుగారిసమాధి కాదని ప్రెంచిపురారిన కన్దుపరిశోధకు దొకడు తెలుపుచున్నాడు.

ఈజిప్టులో ఆరే బీ ప్రభువు పాలనను నిరకళమాయనియు జగలుల్ పాపాగారిని విడుదలజేయవలెననియు కామన్వెల్త్ లు 100 మంది ప్రతికలతో వాసిరి. వాడుకప్రమగు స్వాతంత్ర్యమున ఈజిప్టు ప్రజలు అంగీకరించరని గూడ వ్రాసిరి.

The Mysore Government Security Life & Marriage Assurance Company Ltd. MYSORE. SPECIAL NOTICE.

It is hereby notified that the drawing of the qualified bondholders and shareholders of the undermentioned Company will be held on Sunday the 22nd April 1923 for determining the names of the persons that are to have the loans of Rs. 1000-0-0 each on Personal security without interest repayable in 25 years by quarterly instalments of Rs. 10-0-0 each under the Personal Investment Scheme of the Company.

It is further notified that the names of both the old and would be bondholders who are unable to pay up the bond amounts fully, will also be included in the abovesaid drawing in case they pay up Rs. 3-0-0 per bond towards interest on the bond amount for the last year before the 10th April 1923. So, the old partly paid up bondholders are to remit the amount of subscriptions in arrears up to date along with the above-said interest of Rs. 3-0-0 per bond while the new applicants are to remit only Rs. 8-0-0 per bond with their applications in the form annexed hereto before the above said date in case they wish to get their names included in the abovesaid drawing.

MEDICAL REFEREE: Dr. Fred H. Narohna, M.B. Ch.B (Edin.), D.P.H. (Camb.); CONSULTING ACTUARY: G. S. Marathe, Esq., M.A. (Bom.), A.I.A. (Lond.) AUDITORS: Messrs. Cornelius Logan & Co., Chartered Accountants, Madras.

FORM OF APPLICATION FOR BONDS

To
Messrs. P. K. RAU & SONS, CHIEF AGENTS
THE MYSORE GOVERNMENT SECURITY,
LIFE & MARRIAGE ASSURANCE Co., Ltd., MYSORE,
289, Thambu Chetty Street, MADRAS.

NO.....
DATE OF RECEIPT .....
DATE OF ALLOTMENT.....
NO. OF BONDS ALLOTTED .....
BOND NUMBERS .....

Gentleman,
I, the undersigned, hereby agree to take up bonds of Rs. 50 each in the Personal Investment Department of the abovenamed Company upon the terms and conditions contained in the detailed prospectus of the same as well as in the Articles of Association of the Company, and to accept the same or any smaller number that may be allotted to me.

I beg to send herewith the sum of Rs. being a deposit at the rate of Rs. 5-8-0 per bond (Rs. 2-1-0 towards admission fee, A 0-8-0 towards cost of bond), and Rs. 3-0-0 interest for last year on the number of bonds applied for by me and agree to pay Rs. 1 per bond every month for the next 50 months as well as annual fee Rs. 1-8 0 per bond every year only for 4 years.

Station .....

The .....

Usual Signature

Please Write Distinctly

Name in full.....
Profession or Business.....
Address (in full).....
Post Office.....
District or Province.....

వ్యతంత్రతలు

కూలీల సమైక్యత

గోదావరి జిల్లా నిరంకుశోద్యోగుల ప్రకటన

స్వకీయదిలేఖరి - కాకినాడ, మార్చి 30

27-3-1928 తేది "ఆంధ్రప్రదేశ్" లో గ్రామముల నీటి కట్టే చేయబడిన ముఖముతోడనే యీ క్రింది ముఖము కూడ గ్రామములకు జారీచేయబడినట్లును యందును బట్టి కూలీ వారి ప్రతిపక్షము ప్రోత్సహించుచున్నట్లు అసహాయముగా చేరక నిరంకుశము అందుచేత వారికి యీ క్రింది ముఖము తీర్చి పెట్టబడు గ్రామములలో అభిప్రాయమును వ్యక్తం.

అందరు గ్రామములకు

ఆర్. డి. 48(2) 1928 డి. 12-3-28 మి. గ్రామములలో కూలీల వృత్తిని కూలీలచేతనే చేయవలెనని నిర్ణయించుచున్నట్లును 12 గంటలలోగా సదగు కట్టెలు ఎంచుకొని కట్టబడినట్లు ఎవరి ప్రోత్సహమున కట్టబడినట్లు ఎవరికి కట్టబడినట్లు 12 గంటలలోగా స్పష్టముగా తెలియజేయవలెను. అట్లువున్నంత కాలము ప్రతిరోజున వృత్తి క్షయమును గురించి నిర్ణయించుట అవసరం.

(స) ఎం. రామారావు, కనాకపూర్వ తరఫున కాకినాడ.

కాకినాడలో ధర్మసాధన కేసు

కీపరు నిర్దోషియని తీర్పు చెప్పిరి

"స్వరాజ్యస్థాపన" కరకర్తలను దానివై (పెన్సన్) చేయవలెనని పట్టుకొని దానిని అయ్యేవేయకుండా ముద్రించి సంయుక్త ధర్మసాధన పెన్సన్ కీపరు శ్రీ కామరాజు నామంత రావుగారివై (పెన్సన్) ఆర్డర్ 8, 12 పెన్సన్లు క్రింద తేబడిన కేసులో 28-3-28 తేది కాకినాడ హైకోర్టులో డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ శ్రీ జే.కె.ఎం. సామంతరావుగారి తీర్పు చెప్పిరి. (కీ) పానుమంతరావుగారి తగిన కార్యక్రమాలను పట్టికీ అయ్యకుండా క్రిందపూచిన మేజిస్ట్రేట్ కేసులో సాక్షులకు క్లిష్టములనున్నది. కనక కీపరు నిర్దోషియని యెంచబడి విడిచి పెట్టబడెను. అని తీర్పులో ఉన్నది.

కాకినాడలో సిటీ పెన్సన్ కేసు

కీపరుకు 15 రూపాయలు జల్దానా

29-3-28 తేది అటువంటి కేసులో కాకినాడ సిటీ పెన్సన్ కీపరు శ్రీ బోదా సత్యనారాయణగారివై హైకోర్టు ద్వారా 15 రూపాయల జల్దానా జేయబడెను. "మహాత్మా గాంధీజీయ" అను కీర్తితో ఒక మీటింగునోటినును (పెన్సన్) చేయవలెనని పట్టుకొని దానిని అయ్యేవేయకుండా ముద్రించి సంయుక్త ధర్మసాధన పెన్సన్ కీపరు శ్రీ కామరాజు నామంత రావుగారివై (పెన్సన్) ఆర్డర్ 8, 12 పెన్సన్లు క్రింద తేబడిన కేసులో 28-3-28 తేది కాకినాడ హైకోర్టులో డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ శ్రీ జే.కె.ఎం. సామంతరావుగారి తీర్పు చెప్పిరి. (కీ) పానుమంతరావుగారి తగిన కార్యక్రమాలను పట్టికీ అయ్యకుండా క్రిందపూచిన మేజిస్ట్రేట్ కేసులో సాక్షులకు క్లిష్టములనున్నది. కనక కీపరు నిర్దోషియని యెంచబడి విడిచి పెట్టబడెను. అని తీర్పులో ఉన్నది.

అనకాపల్లి

వ్యాపారము

ప్రతి దినము నాలుగు రోజులకొకసారి బెల్లము అమ్మివేయవలెనని నిర్ణయించుచున్నది. ప్రతి రోజునూ మహమ్మదీయ, మరాఠీ, వర్తకులు బెల్లము ఖరీదుచేయవచ్చును. దినమునకు ఖరీదుపొయి బెల్లము ఎగుమతి అగుచున్నది. వర్తకులకు ఊరి అడలేదు. కూలీలకు తీరుబడిలేదు.

కాంగ్రెసు

నూతన సం. రమునకు ముమారు 200 మంది సభ్యులతో వారు. ఇచ్చటి నాయకులలో ఉత్సాహములేదు. జిల్లాలో ప్రచారముచేయు నాయకులకు, సేవకులకు గూడ ఉత్సాహము కార్యకర్తలవలె కుట్రాహము లేకపోవుటచేత సంకల్పరపు ఎన్నికలు గూడ జరుగలేదనటకు సిగ్గుచున్నది. నాయకులు కస్తూరిని యుద్ధిగూర్చునేవారు కొందరు. విసుగు కొనేవారు కొందరు. కలరసకుటల నవ్వువచ్చుచున్నది. అనకాపల్లిలో—ఆంధ్ర జేకేపు వర్తకస్థలములలో కాంగ్రెసు సభ జిల్లా యందుటకు నాయకుల యుద్ధయో కారణము.

మూర్ఖానిసీపలు

ఈ యూరి చైరమనగారు చెన్నపురి కానకభట్ నిలచెదరి కదలి ప్రబలముగా గలది. వీరు జిల్లా నాయకులు. మూర్ఖానిసీపల్లికి చైరమనగా ప్రభుత్వమువారిచే కామి నేటు

అయినారు. వీరిని కుడిన చాలా వాగుండునని వాట వోయి చున్నది. ఈ యూరితోడూ చూచిన, నీటి సదుపాయములు చూచిన వారి పాలనాకార్యము తెలుపును.

కలరా

ఎవ్వరు చచ్చిపోయినా కలరా అనేవాడుక కాని ముమారు 20 మందికి తగిలిపోయిన గోగుడు చనిపోయినట్లు ఉద్యోగుల అభిప్రాయము. వీరికి కారణము నీటి సదుపాయము.

తీలకునిధి

తీలకునిధిని కనూలుచేయుటకు శ్రీయుత కోరుకొండ బుద్ధికామగారు శ్రీయుత ధర్మాల అప్పలవరసయ్యగారు ప్రయత్నించుచున్నారు. ముమారు రూ. 2000 కనూలుకు నూచన అన్నట్లు తోచెడివి. భగంతుడు వీరికి సకలవిధముల తోడ్పడునుగా! అనకాపల్లి తన కళంకమును వాపికోని మహాత్ముని సమీప స్వరాజ్యోద్యమమున ప్రవేశించుగా! (విలేఖరుడు)

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

మార్చి 31:— ఈ యేటా నెల్లూరు 5 తేది నెల్లూరు స్వరాజ్యకార్యాలయమున మధ్యాహ్నము 2 గంటలమీద జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సామాన్య సమావేశము జరుగును. కాన సంఘసభ్యులెల్లరును విచ్చేయవలయునని కార్యదర్శులు కోరుచున్నారు.

ప్రతిపక్ష

ప్రతిపక్షమండి, తీయుకాలము సమీపించుచున్నది. విలేకర్లకు ప్రతిపక్షము ప్రతిపక్షమే వ్యవసాయదారుల యొద్దకు వెళ్లి తేరములు చేయుచున్నారు. భరణగూడ పొచ్చించుచున్నారు. గ్రామములయందు గడచినవర్షము దూది అయిపోయినది. కనూలు, చనిపోయిన ప్రాంతముల నూలు వడికెడివారికి దూది తేకుండుటచే వారు నూలుగడుపుటకు మాన వలసివచ్చియున్నది. ఇట్లు కొంతకాలము జిల్లాలో వర్షములు వా రెంతో కష్టపడవలసియున్నది. ఇట్టి సీతీయందు కాంగ్రెసు సంఘమువారు పటాబడి గల ప్రాంతముల, వ్యవసాయదారులను కలిసిమట్టాడి, దూది విలేకర్లకు కష్టపడుచున్నారములు విచారించవలయును. కాంగ్రెసువారు దూదిని విక్రయముచేసి ప్రస్తుతము కరుణ మే దూదిలేదని మొత్తం పెట్టుచుండు గ్రామములకు ప్రచారముల ద్వారా దూది విక్రయము చేయించవలెను. తాలూకా కథ మము మూడు మధ్య గ్రామముల (సెంటర్) నేర్పాటు చేయించి, ఆ గ్రామములందరి నోక గొప్ప రైతుయొద్ద కాంగ్రెసువారు ఒక పుట్టెను దూదివేసుంచి, తమ ప్రచారమున ద్వారా నూలు గడుపువారికి దూది విక్రయించునట్లు చేయించవలయును. రయాలైన నూలునుకూడ కాంగ్రెసు వారిద్వారానే విక్రయమైనవో మోసములకు తావుండదు. ఇట్లు క్రమబద్ధతని జరుగుచో నూలుపుకట్టి అభివృద్ధి నొందుటకు సందియునులేదు. ప్రస్తుతము నెల్లూరు తాలూకాయందు విలేకము సన్న నూలు రయాలగుచుండ, అన్ని తాలూకాల వ్యవసాయదారు నూలుమీదనే ఆధారపడి యందుటచేతను, కాంగ్రెసు ఖద్దరు కమిటీవారు తక్షణం దూది లేప్పించి, సెంటర్ల నేర్పాటు చేయించి దూది విక్రయమున దొరుకువార్తలను నాలోచించవలెను. నేక కేయిచువారు, తమపని నిలువలసి యందునని తలచుచున్నారు. దూది మొత్తముగా కొనుగోలు చేయుటకు ఖద్దరు వ్యాపారములకు గూడ కొంతవైకము అడ్డున్న చేయుటకు సిద్ధపడియున్నారు. కాన ఖద్దరు కమిటీవారు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారును ఆలోచించవలెనుగాక.

ప్రభుత్వ మండల బ్రాహ్మణేతర మహాసభ

యేటా నెల్లూరున శ్రీయుత, పిట్టి త్యాగరావు శ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షతక్రింద నెల్లూరు ప్రభుత్వ మండల బ్రాహ్మణేతర మహాసభ కొత్తూరు గ్రామమున జరుగును. నెల్లూరు పునాదులు, శ్రీయుత అన్నదేవుల గోవిందరెడ్డిగారు ఆహ్వానముగా నియమించబడిరి. నెల్లూరు జిల్లా బ్రాహ్మణేతర లెల్లరు అసభకు విచ్చేసి ప్రభాభిప్రాయములను వెల్లడిచేసెదరుగాక

పంచమాభివృద్ధి

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగమమున రీయంబలము నందః పంచమాభివృద్ధి ప్రచారము కొరకై 500 రూపాయల నొసంగి కడచిన వర్షము ముమారు 100 రూపాయలు లీవలకు (పంచమాభివృద్ధి) శ్రీయుత బుచితముగ నొసంగుటకై కనూలు చేయబడు ఖర్చుకాక యున్నదనియు తెలియుచున్నది. జరుగబోవు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమున పంచమాభివృద్ధి కిరముల గు మార్గములను చర్చించి, క్వరలో ప్రచారమునకు బూసవలయును.

శ్రీయుత ప్రకాశం పంతులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ బాటియోపసంఘాధ్యక్షులు శ్రీయుత బంగులూరు ప్రకాశం పంతులుగారు ఈ పురమునకు మార్చి 29 తేది రాత్రి విచ్చేసిరి.

ఒక చిన్న కథ

ఒకానొక రాజు. అతడు యువకుడు. అతని రాజ్యములకు క్రింద ప్రజల సౌఖ్యములకు కొంతలేదు. జనలందరును రాజువై యెవరైనా అదరమును గొంతమును ప్రేమను జూపుచుండిరి. ఇక భర్తవై రాజుగారికి గల ముక్కుకట్టు మేరలేకుండెను.

ఇట్లుండ రాజుగారికి దేవాస్వస్థత తప్పెను. దినదిన మునకు రోగము విజృంభింపసాగెను. రాజుగారికి వైద్యులకు కొంతయో రాజ్యములో నెల్లూరు మేరుగడచిన వైద్యుల నేటలు కచ్చిరి కలిపిచేసిరి. అనేక బోషధముల నిచ్చిరి. వాని ప్రయోజనము లేదు. వ్యాధి నిమిషనిమిషమునకు హెచ్చుచునే యున్నది. ఇట్లు నాలుగోజులు గడచినవి. వైద్యులు తమతమ కడలు కొనిరి. ప్రజలను వారితో పాటు నిరుత్సాహులైరి. రాజుగారు రోదనలుచేయుచు భర్తను కడివోగడిచొచ్చిరి. విడవకోజ్జా పగలును గడచెను. రాజుమాత్రము కడలక మెడలక పరుండి యుండెను. నాలుగురోజులుగ జనలచేసిందియుండిన అతని గదిలో నిష్క్రమింపబడు లేచి ఒక భటునుమాత్రము ద్వారము కడ నిరుచించుచుండెను.

కడిలేయి యయ్యెను. గడియారము వుండెనుకంటలు కొట్టెను. అప్పుడు కరుండియున్న రాజున కరుగుగ మృత్యువు వచ్చినది యిట్లుచెలి కను:—రాజా! నీ పిప్రపంచమును వీడుటకు కాలమాసము మైనది. తేవినచ్చినవా?

రాజునుట్లముగా నేమియు పలుకలేదు. అతడేమో గొలుగుకొనుచుండెను.

మృత్యువు:—నీకు ఈ ప్రపంచములో నింకను బ్రతికి యుండ నిచ్చగించా?

రాజు:—మృత్యువే! పుట్టితి మొదలు చావువరకుం కను కష్టములనభంగించుచు నుభయన్న నెట్టిదో యెరుగని వారున్నారు. ఆకలిచే జచ్చుచేదలు భిక్షులు నున్నారు. అట్టి వారికి చావనిష్టములేక, నానొకటి అనుగలయునా.

మృత్యువు:—అట్లయిన నీకు మూడుగంటల వ్యవధి యిచ్చెదను. నీయీ రాజ్యములో తెగలైన ముగ్గురు నీవుబయట పోతినని యిప్పుడు చింతించుచున్నావేమో చూచి కనుగొనుము. అట్లయిన నీకు చావుకేప్పించెదను.

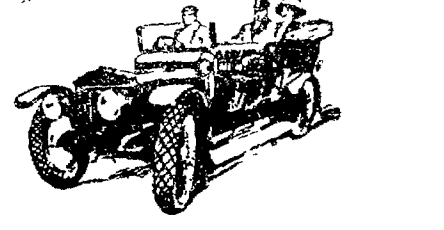
అనిచెప్పెను మృత్యువు నిద్రమించెను. రాజులేచి నిలుచుండెను. 'నారాజ్యములో నామేలుకొరవారు ముగ్గురుండక పోదురా? వందలకొలదిజనలు ఆసయమునక తనకై వగ చుచుండరిని రాజు తలచెను. అప్పుడే గది వదలి పట్టణములో ప్రవేశించెను. తన స్వరూపము కనపడకుండు నటుల తేసికొని ప్రతిభిషింతుడు తిరుగసాగెను. ఎవరును తన్ను గురించి మాట్లాడుటయే లేదు. ఒక గంట గడచిపోయినది. అతనికి వినుగును విస్తృతమున కలుగజొచ్చెను. అప్పుడే ఒక యింటినుండరి నిద్రనుండిలేచిన ఒక చిన్న బాలిక చుచుండెను. రాజు ఒక క్రక్కగా నిలుచుండి

అమ్మా, మనరాజులు నిద్ర... క 80-40
చిక్కినది 20 డిగ్రీలు
జాంతూర్కు 20 డిగ్రీలు
మారు 18
డిగ్రీలు
డిగ్రీలు
75-0-0

ఆధునుపుండ్లమందు

వానకాలములయందు, కాలిశ్రేణి మధ్యమున కలుగు పుండ్లకు, ఈ బోషధము చాల శ్రేష్ఠమయినది. దీని ఉపయోగము. ఇంకను ఈ మందును ఉపయోగించు (కనూలు, తీట, కట్టి, యిక అనేక చర్మవ్యాధులు తగ్గును. బుడి 1-కి 0.5-0.5. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. కనకపు, విజన్సీ పార్కులకు, ముదాను.

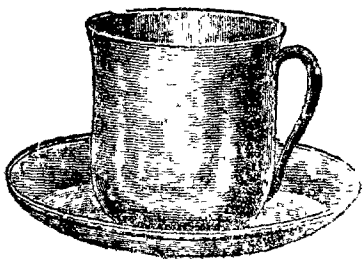
మోడర్న్ మోటార్ పాఠశాల

రెండుమాసములలో మోటార్ బుడ్ల నడుపుటయు, ఏ ఏయే పనులు చేయుటో మున్నగు విషయముల నేర్పబడును. యితర విషయములకు ప్రాయము:—
మాడర్న్ మోటార్ పాఠశాల.
Modern Motor Institute 1/22 Prodway
MADAR, G

తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసుతీసుకొని వైకముతిరిగియిచ్చుటను

గూర్చి మీరేమియు సంకోచపడ నవసరములేదు. యీ విషయముమాత్రమే ఒకసారి చేరము చేసినవారికెల్లరకును, తెలియును.

(5)

చొక్కెలు సేమకెండితో తయారుచేయబడిన వివిధ గిన్నెలు, చిన్న పెద్ద కట్టలు, గిరిపెలు, పంచపాత్రములు, లోటాలు, కుంభములు దొప్పలు, అరటి, తామర, కట్టి అటులు మొదలగునవి అమ్మకమునకు తయారుగానున్నవి. ఒకవసర దయచేయుడు.

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి
గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ
25 వై నాబజారురోడ్డు మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (1)

భృగువతి

శ్రీ గంగమ్మలకు

నంబి

బహువర్తనములుగ నున్నవల మూర్తి మార్గమునుండి చీమువలె గ్రవించుచుండెడి, తెల్లకెగ, పచ్చకెగ రక్తకెగ నీడ చురుకు శాశ్వతము మూత్రము బొట్టు బొట్టు బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట పాత్రకడుపు నరములు తిగియుట మూత్రము కచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట యిటువంటి లక్షణములు గల కెగకొగ సామాన్యములను తెలుదలంట్లు, వివరించుచు, మరయు నూతనముగ సంభవించిన కెగకొగములను! 48 గంటలలోపుగ గుణమును బొందించును. మూత్రశాశ్వతమును, కక్తి (అనగా మూత్రపుత్తి) కుభ్రపరచి నరములకు అధిక బలమును కలుగ జేయును. క్రయము బుద్ధి 1-3 రూ. 1-12-0 శ్యాకింగు మరీ, పొట్టిజ మగరాలు వేరుగా నివ్వవలయును. మా మందుల జాబితాను, కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారపుకపిథి, మద్రాసు. తంజిల్ద్రన్:-పండిట్, మదరాసు.

బీజ్ బండ్

బీజ్ బండ్:- రాత్రి కళమాత పుచ్చుకొనిన యెంత కలవచ్చునో వీర్యవయిననూ రెండుగంటలలో స్తంభించి అధికమయిన రతి సాధ్యమనిచ్చును. కావలసినవృత్తు కొంచెం నివృత్తమందురకము త్రావినవెంటనే వీర్యస్థులకు వును. పులుగులేని భోజనం చేయవలెను. బీజ్ బండ్:- మూడురోజులు రెండుపూటలు పాలతో పుచ్చుకొనిన ధారగాబోవు వీర్యము(కుక్ల) నవ్తమయిననూ తప్పక కట్టుట, బీజ్ బండ్:- 15 రోజులు పాలతో రెండుపూటలు పుచ్చు కొనిన కారక్యాది దుర్భాగ్యములవలన కలిగిన: కృష్ణంశత్రువులు పోయి నరుల యవ్వనులగుదురు. అనేకులచే కరిక్షించ బడి ఘటికట్టులు పొందియున్నది. మేము విశేషించి వ్రాయ నక్కరలేదు. ఒకసారి తెప్పించి వాడినచో మీరే తెలి యును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మార్ల కొవ్వమునీసా 1-3 రూ. 2-0-0 ని. 5. ఖర్చులు వేరు.

ఆర్యవైద్యాశ్రమం, 38, బై రాగిమఠంపేథి, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా! సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకొపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-స్త్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆశాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజిజ్ఞాసా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకొముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	...	1	4	0
సత్యవత్సవపాఖ్యానము-పద్య కావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు. మొదలు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మే వదల్చి మది జనింపదు	...	1	0	0
శ్రీ గుర్భాభామ్యుత్తము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.	...	...	...	...

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తిరుమల శిల్పిపేథి, మద్రాసు.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

మొదట అనుభవనీయమగు 800 చికిత్సలను తెలుపు సత్సంగ్రహము (ప్రతియంట నుండేదగినది అందరుచేయదగిన మందులు 18 1-4-0

(2) చి. పి. 0-6-0
ఆరోగ్యదర్శనము:- వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును. తప్పక చదువ దగినది 18 0-6-0 చి. పి. 0-4-0

ఆయుర్వేదచంద్రిక:- ఆరోగ్య, వైద్య, కారక, నిధాన వస్తుగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపుత్రాగ్ర మారిది యుచితము చందా రూ 2-8-0

వైశిని ఏకకాలముందు కోరినవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము: ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిదేవీ. (నెల్లూరు జిల్లా.

వైద్యసంగ్రహము

మొదటి సంపుటి

“మంగలి కత్తులు”

కప్పు తాళములు.

అక్షరసావధులచే చేయబడినవి. ప్రాశస్త్యపొందు.

వెంటనే ధరల క్యాటలాగును వ్రాయుడు.

చి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

కెన్యాతరం. (గోవాజిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ అప్రెంటిస్: “ఇండస్ట్రియల్” కెన్యాతరం.

వైద్యసంగ్రహము

మొదటి సంపుటి

హెచ్చరిక

సాధారణ ఆరోగ్యముగల జనులు వారికి బుద్ధిశిలి

అధిక తేదాధ్యయన కావలయుననిచో,

“ఆతంకనిగ్రహ”

మూలకల వారికి తన సుందరిక.టి పురుష అవ్యురము—

దీని కెల 1 రూపాయి మూలకమే. త్వరపడుడు.

మరియు

ఏలాటిసంగతులు మీకు కావలయుననిన వ్రాసిన అప్పుడే

గమనించెదములేదా మా పసిద్ధపుస్తకం కామకామ్రమునకుగాను

వ్రాయుడు. ఈపుస్తకం యికాం. కపాలు ఖర్చులకుడ శేను.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్.

ఆతంకనిగ్రహ బేషధాలయము.

26 రాశ్య, మదరాసు.

బహుమానము

వైద్యవిద్య

ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి

అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

(2198) 27, చిన్నబాబురావు, మదరాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను: నెగరోగమునకు మౌళికము

కట్టుకు లేదు. కిరారితో చని లేదు.

ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మాను

విధముల నెగరోగమును 1. 2.

పూటలతో చూపును. స్త్రీల జనున

వ్యాధులకు కూడ ఇది కావలయును.

(2551) కట్టి 18 రూ 2-4-0

గంధర్వ, ఛార్మసి, రాయవరం(గోవా నెజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో శరీర గారడీ, యోగకట్టి

కాస్తలానునము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము,

భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమోకావారి చిట్టాకే కియా

నాలు విదిత వివోదనిద్యలు గలవు. ఇంతే గాక మను గో

మాయముచేయుట, మామిడిచేయును పుట్టించుట, జీకము

కమాధియును, కరీరములేని తెలకాయచేత మాటలాడుచు

భూమిపైన గజముయెత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిర్భారముగా

నిల్పుట మొదలగు విదితములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ

మును చదివిన అత్యధురముగా షేరిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ

యిచ్చుచున్నాము. దీని కెల రూ 4-0-0 లు. (211888-0)

చి. ఆర్. జనార్దనరావుగారు, పెరిదేవీ, గుంటూరు జిల్లా.